

רבבות חגגו את מעמדי סיום הש"ס ברחבי העולם

- גיליון מיוחד -

יד אליהו

פריז

אוקספורד - אנגליה

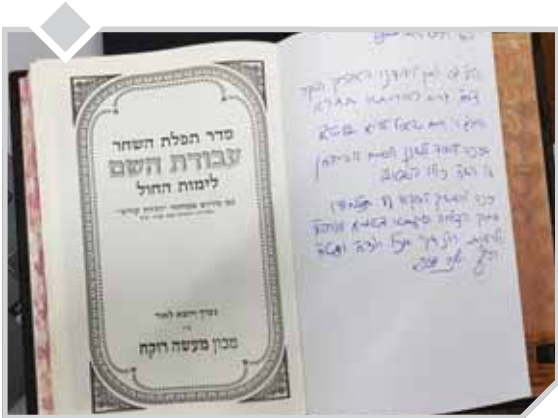
לקראת שבת מלכתא

פנינים לפרשת שמות | גליון מס' 207 | תקציר שבועי של 'הדף היומי בהלכה' | לקבלת הגליון למייל: dirshu@dirshu.co.il

"הרגע שלא אשכח לעולם" - בהפתעה גמורה הוענקה מתנה ייחודית לחתני 'קניין ש"ס' של 'דרשו' בחסידות בעלזא: סידור מהודר שהעניק כ"ק מרן אדמו"ר מבעלזא שליט"א, עם הקדשה מיוחדת החתומה בחתימת קדשו

במוצאי שבת קודש פרשת 'ויגש', השתתפו מאות חתני 'קניין ש"ס' של 'דרשו' במבחן מיוחד שנערך במשך שעות ארוכות, על הש"ס כולו. מהדף הראשון במסכת ברכות ועד הדף האחרון במסכת נדה

הסידור עם חתימת יד קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר מבעלזא שליט"א

הרה"ח ר' אהרן כהן

"הדרן עלך מסכת נדה וכל הש"ס, והדרך עלן. הדרן עלך מסכת נדה וכל הש"ס, והדרך עלן, והדרך עלן, והדרך עלך מסכת נדה וכל הש"ס, והדרך עלן. לא נתנשי מנגן, ולא נתנשי מינגן, לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי".

כמה כח יש במילים מופלאות אלו החודרות חדרי בטן, מחלחלות אל עמקי הנפש ומרעידות בעוצמה אדירה של הנימים הדקים שבלבו של כל יהודי.

כמה כח! כמה עוצמה!!

כמה כח ועוצמה שואבים מאות אלפי יהודים מאותם מעמדות. מכל סיום נוסף שנערך, בין אם סיום של יחיד ובין אם מעמדות הסיום הנערכים בכל אתר ואתר לרבים שסיימו יחדיו את הש"ס כולו.

זכותם של המסיימים היא לא רק בכך שזכו לסיים את הש"ס כולו, אלא גם על הש"סים הרבים שיילמדו במלואם, ואפילו למחצה, לשליש ולרביעי, על ידי מאות האלפים שהתחילו בתחילת השבוע שעבר ללמוד את הש"ס כולו, כשהם חדורים רצון עז לזכות ולסיים אותו בעז"ה בעוד שבע וחצי שנים.

הדרן עלך, והדרך עלן!!

בארה"ב, בבלגיה ובאנגליה, בוונצואלה ובפנמה, בדרום אפריקה ובאוסטרליה, בכל מקום בו יש יהודים שומרי תורה ומצוות, נערכים סיומי הש"ס.

ובכל אחד מהמעמדות הללו, משתתפים כמה וכמה מסיימים, בכמה וכמה דרגות. חלקם אברכים תלמידי חכמים ובני עליה, שזכו ללמוד את הש"ס עם פירוש התוס', ולשנן אותו הדק היטב תוך עיון נמרץ היורד לשורשה של כל סוגיה, ויש גם את אנשי העמל והמלאכה, שמגיעים לבית המדרש כשעיניהם טרוטות מעייפות המאיימת להכריע אותם, אבל אהבת התורה היוקדת בלבם, היא

המשך בעמוד 30

ואכן, מעמדים אלו נערכו ועדיין נערכים בכל בית מדרש, בכל קהילה חסידית, ספרדית, ליטאית או כללית. בארץ הקודש,

בנסייעה הראשונה שנסע לארה"ב ניגשו אליו הדיילים וצוות המטוס לבקש ברכה. אמנם, כאשר הציעו לראש הדיילים לגשת אף הוא לברכה סירב, באומרו שאיננו מעוניין בדברים כאלו. אך כאשר עבר הלילה, לפני הנחיתה, ניגש אל אחד המלווים וביקש שייגש עמו לבקש ברכה

חיי האמונה של מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל

"ויאמן הקים" (שמות ד', ל"א)

אם חפצים לייחד את הציר המרכזי שהיווה את היקף גדלותו הבלתי נתפסת של רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל בכל ימיו שהיו שווים לטובה בכך, היא ההרגשה של 'אין עוד מלבדו', כמי שחי כל ימיו בצלו של הקב"ה ממש.

עדות מוחשית לכך זכינו לשמוע מהגאון הצדיק רבי דן סגל שליט"א, שכידוע בימי חודש אלול אינו מדבר ושומר על תענית דיבור, אך כשהתבקש להגיע לדבר על מרן בפני קבוצת מקורביו בארה"ב הוא נעתר ובא לדבר בפניהם. בפתח דבריו אמר, שכל שנראה להם שהם מכירים את מרן זצוק"ל חייב הוא לומר להם שהם אינם מכירים אותו כלל ועיקר!

ואז הוסיף ואמר: "אספר לכם מה שבדידי הווה עובדא. היה זה לפני כמה שנים, הגעתי לפני הימים הנוראים למעונו של מרן זצוק"ל בבני ברק להתברך לקראת השנה החדשה, וביקשתי ממרן שיברך אותי לשנה טובה לחיים ארוכים ולשלום. מרן הגיש את ידו וביקש לפתע שאברך אותו... הגבתי בביטול ואמרתי, מה אני יכול לברך את מרן?! והוא עונה לי בפשטות: 'ברכני שתהיה לי יראת שמים'...

"לא היה מדובר סתם בברכה על יראת שמים. הוא פשוט החל לבכות בדמעות שליש ואמר לי: 'אני מבקש שתברכני שאזכה ליראת שמים', וגעה בבכי נורא. אילולא הייתי מנסה להרגיעו אינני יודע עד לאן היו הדברים מגיעים, וזה מדובר בהיותו בגיל שיבה - אחר כל התנהלות חייו ביראת שמים מופלגת שמעטים בכל הדורות חיו בצורה שכזו.

"אין זה", סיים המשגיח באומרו, "אלא משום שהוא חי כל ימיו עם הקב"ה, ולכן כל ימיו השתוקק להתקרב אליו יתברך עוד ועוד, וזה הדבר היחיד שביקש כל ימיו רק להתקרב יותר ויותר לאבינו שבשמים. וזאת יכול לבקש רק אדם שמבין מה הם המושגים של לחיות בצלו של הקב"ה".

"הנה החוטא!"

בשיחה עם בני משפחתו ומקורביו הגדולים, כולם שחים בפה מלא כי אכן זוהי הנקודה שליוותה את אורחותיו של מרן זצוק"ל כל ימיו - "הוא פשוט חי עם הקב"ה כל העת וראה רק אותו לנגד עיניו".

סיפור אופייני שיעיד על כך רבות שח לנו מקורבו הגדול הג"ר איסר

שוב שליט"א: "אירע פעם שמרן זצוק"ל שבר את אגן הירכיים, ובשל כך לא יכול היה לצאת מביתו כחודש ימים. בפעם הראשונה כשכבר היו כוחותיו עמו והוא תכנן לצאת לתפילה, לפתע אני מבחין שהוא חושש לצאת מביתו. שאלתי והאם הוא עדיין אינו חש בטוב וקשה עליו הליכה. אך הוא השיב שהוא חש בטוב ב"ה. כשהיטי בהפצרותיי לנסות ולהבין טעם חששו לצאת מפתח ביתו, הוא גילה את אוזניו במסר שלא יישכח מזיכרוני כל ימי: 'הרי חודש ימים לא יכולתי לצאת מהבית, וכולם יודעים שלבטח החטא גרם לי זאת, ואם כך כשאצא עתה מפתח הבית יאמרו כל מי שיראה אותי, הנה החוטא... ואכן, זו בושה גדולה...'".

כולם יודעים שלא היו הרבה כמון זצוק"ל שהכירו היטב את נפש הדור ורמתו הרוחנית, והוא חושש לצאת מפתח ביתו מחמת הבושה שכולם יבינו מיד שמה שהוצרך להסתגר לרפואתו חודש ימים הוא בשל אותו חטא, והוא חש כלפיהם שלא בנוח שיאמרו עליו "הנה החוטא יצא מהבית"... כך מתנהל מי שחי במוחשיות כל העת את ה'בורא עולם', וזה מבהיל עד היכן הדברים מגיעים.

ואם חפצים להבין עד כמה זו הייתה הרגשתו, אני נזכר באחת הפעמים שביקר אצל רופא גדול, ושאל לפתע אותנו, שעמדנו מסביבו, איך מותר לבן-אדם ללכת ללמוד רפואה ולהיות רופא, הרי הוא מאבחן ואומר לך שאתה חולה ואם כך הוא מלבין פני חברו ברבים כי בכך הוא אומר שאתה חוטא!

זו הייתה תפיסתו הפשוטה והברורה, שאם אומרים למישהו שיש

מחלה מסוימת, לבטח הוא חוטא בדבריה ונתנו לו משמים עצה להירפא מכך על ידי אותה מחלה - זוהי צורת חיים שליוותה את כל סדר יומו!

"תראו, אתם כולכם אנשים צעירים, והתמוטטתם במשך הטיסה, כולכם ישנתם ואני עובד, אז הלכתי כאן כל הלילה וראיתי את הזקן הזה יושב כל הזמן בלי לזוז ומעיין בספרי תלמודו. אם כך זהו 'מלאך' ולא אדם, וממלאך אני אכן רוצה ברכה"

אך הביאור הוא, שלכל אדם יש שייכות וחיבור למקומו, וכאשר אדם מתנתק ממקומו - ואף אם זה מקום שחיבורו אליו ארעי וקל - בכל זאת זהו ניתוק; וכאשר הוא בא למקום חדש, שוב הוא מתחבר במידת מה. וטלטולי הדרך, העקירה וההנחה מקשים מאוד על האדם.

אבל ישנו דבר שמופקע ממצייאות הבריאה ומכללי הטבע, והוא התורה שקדמה לבריאה. ומאחר שכל המושג של מקום הוא מכללי הבריאה, זהו דבר שאינו תופס על עצם התורה. וכפי שהעמיד לנו הקב"ה בחסדו מציאות כזו מול העיניים, שהרי 'מקום הארון' אינו מן המידה; הארון, שהוא התורה, אינו תופס מקום. וכבר רמז לזה ה'נפש החיים', שהקב"ה מקומו של עולם ואין העולם מקומו, ומי שדבוק בתורה הרחיקו דבוק בקב"ה ואין העולם מקומו. לכן למרן זצוק"ל לא היה כל קושי לנסוע בלי סוף, כי אין הוא מחובר למקומו כלל, רק כגמול עליו אמו, "על פי ה' ידעו, על פי ה' יחנו", כי כל מטרתו להרבות כבוד שמים בכל רחבי תבל, ואף כשישב בביתו לא היה אצלו חיבור למקום שהיה כולו דבוק בה' להרבות כבודו.

(הרב מ. ברמן | מתוך מוסף שבת קודש 'יתד נאמן' / כ"ב כסלו תש"פ)

אלומה נוספת מאיר תלמידו, הגר"ח מן שליט"א: "לא רק בארץ הקודש ובכל הישיבות והכוללים, בהם השפיע מהודו והדרו, הרבה רבינו כבוד שמים; הוא ראה שליחות מיוחדת לעשות כן אף ברחבי תבל ומלואה. כשהיה מרן זצוק"ל בגיל שיבה ממש, כידוע, הוא נסע למסעות בארצות חוץ, וכולם ראו דבר פלא - שכל הצעירים הבריאים והחסונים ממנו קרסו ממאמץ הנסיעות ממקום למקום, ואילו עליו - שכמעט לא אכל ולא ישן - לא היה נראה כל שינוי.

"עד כדי כך, ששחו מקורביו, שבנסיעה הראשונה שנסע לארה"ב ניגשו אליו הדיילים וצוות המטוס לבקש ברכה, אמנם כאשר הצינו לראש הדיילים לגשת אף הוא לברכה סירב, באומרו שאיננו מעוניין בדברים כאלו. אמנם כאשר עבר הלילה, לפני הנחיתה, ניגש אל אחד המלווים וביקש שייגש עמו לבקש ברכה. כששאלוהו מה השתנה, השיב: 'תראו, אתם כולכם אנשים צעירים, והתמוטטתם במשך הטיסה, כולכם ישנתם ואני עובד, אז הלכתי כאן כל הלילה וראיתי את הזקן הזה יושב כל הזמן בלי לזוז ומעיין בספרי תלמודו. אם כך זהו 'מלאך' ולא אדם, וממלאך אני אכן רוצה ברכה'."

גם כאשר הגיע לצרפת, כששהה בבית אחד הנגידים הגדולים שיש לו בית מדרש בביתו וזכה שמרן שהה אצלו, ירד הלה בהתפעלות וסיפר מזההירות של מרן זצוק"ל בבין אדם לחברו. הוא סיפר שהכין עבורו מיטת מלכות, עם מצעים כדרך המלכים, וכעת כאשר מרן ירד לתפילה עלה לחדר וראה שטרם וסידר המצעים בדיוק כפי שהיו. אמנם מה שיותר מסתבר, שמרן לא נשכב לישון כלל אלא עסק בלימודו כל הלילה... והיה זה אחרי יום שלם של נסיעות, שיעורים ושיחות, פגישות עם ראשי ישיבות ורבני הקהילות, ואשר למחרת נסע ברכבת דרך ארוכה של שעות רבות לאקס'להיבן, שם המשיך בשיעורים, שיחות ופגישות, וכל מאכלו באותו יום היה חצי אשכולית וכוס חלב. ובאמת זה דבר שמצריך התבוננות, הרי כל אדם שנוסע איזו נסיעה גדולה מרגיש תשישות.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...

אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורתח
בכל יום...**

המייל היומי של 'דרשו'

התחלתי לסובב במרץ והמחט נשברה. המכונה שבתה. החליפו מחט והמנהל אמר: "שמע נא בחור, המחטים יקרות. אין צורך לסובב כה חזק. סובב בנחת ואז לא יישברו מחטים". כך? אם כן מפה תבוא ישועתי. סובבתי בכל הכוח, ועד לסיום המשמרת הספקתי לשבור תריסר מחטים

הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל על השכר הצפון לצדיקים

"בכל נפלאתי אשר אעשה" (שמות ג, כ')

ברותינו אמרו, שבשעתו ליווה פרעה את אברהם אבינו ארבע אמות בשלחו אותו ממצרים, וקיבל בשכרו עבוד ישראל לארבע מאות שנה. ללמדנו שני דברים: ראשית, מה עצום ורב שכרה של מצוה, ואיך מדקדקים לשלם שכר על כל חלק בה! ושנית, ששכר מצוות הרשעים משולם בעולם הזה, ואילו שכרנו צפון לנו לעולם הבא, כאומרם: "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" (קידושין לט:) - מה עצום ורב השכר המועותד!

ובעניין זה סיפור שבדידי הווה עובדא:

בפרוץ מלחמת העולם השנייה נמלטה הישיבה לליטא, אך לא ארכו הימים והרוסים כבשו את המדינה ואסרו על לימוד התורה. מובן שהישיבה ירדה למחתרת ונערך אחריו מצוד. לא זיתי בלי התפילין, כי ידעתי שבכל רגע עלולים לאוסרנו ולהגלותנו. ובכלל, הבטלה הייתה עוון פלילי ברוסיה, אדם שלא עבד נחשב פושע. ואכן, יום אחד הוטל עוצר ברחוב והשוטרים חקרו את העוברים והשבים. הגיעו אלי. מי אני? פליט מפולניה. והיכן אני עובד? טרם מצאתי עבודה. "אין דבר כזה. בוא עמנו ונסדר לך עבודה". כלום הייתה לי ברירה... הביאוני למפעל לגרביים, בו ייצרו גרבי צמר עבים עבור החורף הרוסי הנורא. מסרוני לידיו של המנהל והורו שיפקח עלי. אם לא אתייצב לעבודה שידוע למשטרה. פרטיי היו בידיהם. נפלתי בפח.

המנהל הובילי למכונת תפירה. היה עלי לסובב את הגלגל ולהשיג שהתפר יצא ישר. אם לאו הרי זה 'סאבוטז', חבלה בייצור, שעונשה חמור. נו, התחלתי לסובב במרץ והמחט נשברה. המכונה שבתה. החליפו מחט והמנהל אמר: "שמע נא בחור, המחטים יקרות. אין צורך לסובב כה חזק. סובב בנחת ואז לא יישברו מחטים". כך? אם כן, מפה תבוא ישועתי. סובבתי בכל הכוח ועד לסיום המשמרת הספקתי לשבור תריסר מחטים...

למחרת הצייע לי לעבוד בעבודה אחרת, קלה יותר - למיין גרביים, לקפלם. סירבת. אמרתי: "לפה הביאוני השוטרים, וזו עבודתי!". עבדתי קשה, עמלתי בפרך, והספקתי לשבור עשרים ואחת מחטים. בסיום העבודה קראני המנהל. "שב", אמר, "אני משחרר אותך מהעבודה".

"מדוע?", היתממת.

"אשלם לך לשבועיים מראש ואצהיר שהנך עובד כאן, ובלבד שתסתלק!".

טוב, אתה המנהל, אמרתי לו. אבל תרשה לי לשאול שאלה: במפעל עובדים מאה ושמונים פועלים. שוחחתי אתם וסיפרו שמלינים את שכרם עקב המלחמה. ואני, לא זו בלבד שמעניקים לי חופשה, עוד משלמים שכרה מראש?

חייך: "איך לא תבין? להם זקוק אני. ואם אשלם שכרם עלולים הם לחפש מקום עבודה אחר. כך אני משאירם ברשותי ואשלם להם בסוף, יקבלו עד הפרוטה האחרונה. אבל ממך הרי מבקש אני להיפטר. מאז שהגעת אתה גורם אך נזק - קח כמה שתרצה, העיקר שתלך..."

הבנתי מהו "ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך", והבנתי מהו: "ומשלם לשונאיו אל פניו, להאבידו..."

לאחר מפתל גרמניה במלחמת העולם היינו במחנה פליטים בחלק הכבש על ידי האמריקאים. היה זמן פנוי לרוב והצמא ללמוד היה גדול. לא היו ספרים, מצאו עותק אחד של הש"ס והדפיסו בדפוס צילום מאה עותקים. לכבוד ההוצאה לאור ערכו מסיבה באולם בקארלסבורג, ורב המחנה - הרב שנק - ביקש שאבאו ואדבר כנציג הפליטים. אמרתי: ההופעה שלי תבייש אותם, הלכתי במכנסיים קצרים וקרועים, והם היו בהדר מדיהם. "ומלבד זאת, איני יודע אנגלית".

היא מסתכלת, א בראך! הוא שכח פה את הארנק... עכשיו כבר יהיה בלגן. הוא יאמר כי היה לו בארנק מיליון רובל ונגנב. סיפור נורא. היא התחילה לרוץ עם הארנק בבהלה לחפש את הגוי. חיפשה ברחוב הראשי, המשיכה להתרוצץ והאישי איננו. היא עוררה סביבה בהלה, הכל שמעו את הסיפור ורחמו עליה

הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצוק"ל על מעשה שסיפר לו אביו

וַיֵּאמֶן הָעָם (שמות ד', ל"א)

אביו ז"ל סיפר לי א געוואלדיגע מעשה שסיפרו בעירה בילדותו, שבשעת מעשה היה רעש גדול מהסיפור. בעיירתם התגורר יהודי ירא שמים בעל אמצעים שברשותו חנות כלבו - מכשירי תפירה, מכשירי כתיבה ומעט בגדים. יום אחד נכנס יהודי זר לחנות וביקש ממנו בהלוואה סכום מכובד: חמשת אלפים רובל.

אמר לו בעל החנות: "הבא נא 'ערבים' כי אינני מכירך". אמר לו הלווה: "כמו שאתה לא מכיר אותי, גם אחרים בעיר אינם מכירים אותי. אני אדם נאמן, אבל אין לי דרך להוכיח לך זאת ואין מי שיחתום לי כאן ערבות". אמר לו: "אם כן עוד יותר גרוע. מה אני יכול לעשות?".

"יומה אני יכול לעשות, כאשר אני זקוק מאוד להלוואה?", שאל הלווה בכאב. לאחר מחשבה הוסיף ושאל את בעל החנות: "האם די לך בערב יחיד?".

"כן. אם הוא ידוע, ואם הוא בעל יכולת". היהודי יצא מהחנות ושב עם שטר חתום, שכתוב עליו: "מלווה ה' חונן דל".

נו, האם הוא ערב ידוע? כלום יש לו יכולת? בעל הבית היה נבוך, התעוררו אצלו ספקות ומחשבות - מה אני עושה עכשיו, האם אני יכול לומר 'לא'? וכי אינני סומך על הקב"ה? מצד שני, הוא אומר שהקב"ה ערב, הוא אומר...
אמר לו בעל הבית: "אתה יודע מה? תמתין לי, תיכף אשוב, אמלך באשתי ומה שהיא תאמר אעשה".

יצא הביתה, סיפר לה את הכל הסיפור והעלה את הספק: "לומר כן? לומר לא? מה שתגיד לי אעשה, ושלוש על ישראל".
"לכוה ערב אין אפשרות לסרב. תן!", אמרה.

שב על עקבותיו ונתן לו את הסכום לשלושה חודשים. הלב דפק לו, הלווה הרי יכול להיעלם מהעיר. הלב דופק, ואת הנעשה אין להשיב.

בדיוק ביום הפירעון בעל הבית לא היה בעיר, הוא נסע למסחר לעיר הבריה ורעייתו עמדה בעסק. נכנס גוי שחור ואמר כי הוא מעוניין

לקנות בד לבגד. היא הציגה לו בדים, והוא החל להתווכח: "לא נראה לי, לא טוב, האם אין לכם דוגמה נוספת?".

"יש שם משהו למעלה, אבל כבר יצא מהמודה", אמרה בעלת החנות.

"בכל זאת, תביאי לי מלמעלה, נראה". הולכת, לוקחת סולם, מטפסת, מביאה, מניחה את החבילה אל השולחן.

הגוי איננו טוב, לא נורא, ברוך שפטרנו - - שילך.

אך היא מסתכלת, א בראך! הוא שכח פה את הארנק... עכשיו כבר יהיה בלגן. הוא יאמר כי היה לו בארנק מיליון רובל ונגנב. סיפור נורא. היא התחילה לרוץ עם הארנק בבהלה לחפש את הגוי. חיפשה ברחוב הראשי, המשיכה להתרוצץ ימינה ושמאלה והאישי איננו. לא נמצא בשום מקום. היא עוררה סביבה בהלה, הכל שמעו את הסיפור ורחמו עליה. אנשי העיירה סייעו לה לחפש אותו בסמטאות, אך

דומה שהאדמה בלעה אותו. מה נעשה? צרה גדולה. בקושי הגיעה הביתה מתוך צער והמתונה לשוב בעלה. כאשר הגיע, בקושי הצליחה לספר לו את מה שקרה.

אמר לה: "תקשיבי, קודם כל נפתח ונראה כמה יש, אולי באמת יש מיליון? נראה מה קורה"...

המשך בעמוד 31

לקראת סוף שהייתו בארה"ב שלחו אחד מידידיו למקום ששם דרים 'עשירים' שאינם כל כך מ'היימישע', מתחילה לא נפתחה בפניו אפילו דלת אחת, עד ש... בבית אחד נפתחה הדלת כשכלב גדול מקדם פניו בתודה ובזמירות, הת"ח שלא הורגל בכגון דא - בפרט בכלב גבוה כמעט כקומת איש, ברח משם כל עוד נשמתו באפו... אבל...

פנינים מהגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א

יבאמן קצ"ע (שמות ד', ל"א)

- ילד בן גילו בשעה שבע בבוקר (לפני לכתם ל'תלמוד תורה'), ויהי באחת הלילות השתתפו השניים ב'מסיבה' שנגמרה בשעה מאוחרת ביותר, והסתפקו השניים הם לבטל למחרת את קביעות לימודם, סוף דבר החליטו שאין לבטל קביעות, אמנם מה יעשו באם תתגבר העייפות על אחד מהם, על כן קבעו כי מי שיקום ראשון יתקשר בהטלפון אל השני לעוררו. למחרת התעורר אחד מהילדים בשעה 6.45 ומיהר להתקשר לחברו, הלה היה שקוע היטב בשנתו ולא שמע מאומה, אולם אמו התעוררה מ'רעש' הטלפון, ומאחר שלא ידעה מיהו המתקשר בשעה מוקדמת כזו (כי לא ידעה מכל 'ההסכם' שערך בנה עם חברו, ומסתבר שאילו ידעה לא היתה עונה אלא אדרבה היתה מניחה את בנה יקירה להמשיך לישון לרוב עיפותו) מיהרה לענות. והנה מכשיר הטלפון היה מונח בחדר על יד המרפסת, וכשהגיעה אל הטלפון ראתה את בנה הקטן כבן שלוש (שכבר התעורר מוקדם יותר) יושב על הגדר, רגל אחת בפנים ורגל אחת בחוץ... וביתם הוא בקומה חמישית... ומי יודע מה היה קורה רח"ל אם לא החלטתם הנחושה של ילדי החמד להחזיק בקביעותם למרות עייפותם, וכמה מנפלאות ההשגחה פרטית יש בדבר, שאמו לא ידעה מההסכם שבין הילדים, ושהטלפון היה מונח ליד המרפסת, ושהבן עצמו לא התעורר. ולמדנו מכאן מעשה ה' כי גדולים המה, ובר מן דין למדנו כוחה של

נתבאר בספרים הקודשים (עי' שפ"א וארא תרל"ד ד"ה והוצאתי) כי ידיעה זו - וידעתם כי אני ה' אלוכם, היא המוציאה את האדם מסבלו, משעבודיו ומיצריו, כי באמונתו הינו יודע שהקב"ה משיגה עליו בכל עת ורגע, וכל הבא עליו מתאוה יתברך הוא ואין כאן כל סבל ומיצר אלא טובה וברכה, שמחה ותענוג וכך כתב הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמארנא ז"ל ע (זוהר ח' בפרשתן ד"ה בטחו בה') 'תאמינו לי אחי (אחרי כל הרדיפות וחלישות הדעת שעדו עלי), אם לא הייתי יודע בעצמי שכל תנועה שבעולם נמצא כביכול ה', והשגחתו יתברך היא על כל פרט ופרט, הרי כבר מימים רבים הייתי אובד מן העולם - ממה שעבר עלי מן הדוחק והעוני והצער והגלות והבזיונות, ואחרון הכביד מחמת חלישות הדעת, אך השי"ת עוזר לי שאיני מרגיש בזה, כי בכל תנועה ותנועה הקב"ה מחיה אותי שלא ארגיש לא מהם ולא מהמונם. וכאשר אדם מאמין באת שאין בעולם כלום חוץ מהשי"ת, אז כל הדינין נמתקים לו על ידי אור האמונה, ואינו צריך לצעקה ותפילה אלא על ידי ביטחון ואמונה מיד נהיה חסד ה'."

ובזה מבאר את הכתוב (סוף פר' שמות, ה כ"ב) 'וישב משה אל ה' ויאמר ה' למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתני', נתכוון לשאול, למה הרעותה לעם הזה - כי לכבודות המלאכה נחלשה אמונתם, ומתוך חסרון אמונה בוודאי מאבדים את זכותם מלהגאל... אם כן - שחסרים הם את האמונה למה זה שלחתני להתייגע לריק, הרי בהעדר האמונה לא תהיה ולא תבוא גאולתם המצופה.

זאת ועוד לימד אותנו הרה"ק ה'תולדות יעקב יוסף' ז"ל ע (משפטים ד"ה ואלה) וז"ל, שמעתי ממורי (מרן הבעש"ט ה'ק' ז"ל ע) כשרוצין ליפרע העונש למי שהוא ראוי לעונש אז נוטלין ממנו מדת מדרגת הבטחון, כי בשעה שהאדם מאמין בלבו ונפשו בבוראו ובהשגחתו, אין כל כוח שבעולם שיכול להזיקו, עכ"ל. נמצא שהמחזיק עצמו באמונה ובטחון לא תימוט רגלו לעולמים.

מספר הגאון ר' יעקב וו. מעי"ק ירושלים תובב"א, מעשה נס ופלא - השגחה פרטית שאירע בביתו לפני כמחצית השנה בימות הקיץ תשע"ח, קביעות הייתה לו לבנו בן ה-12 ללמוד עם חברותא

'קביעות' וקבלה טובה, וראה נא מה שכתב הרה"ק ה'שם משמואל' זי"ע (שמות תער"ב) על הפסוק (א יב) 'וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ', וברשי"י 'בכל מה שהם **נותנים לב** לענות כן לב הקב"ה להרבות ולהפריץ', והיינו כי כאשר 'זממו' לענות את בני ישראל, **כבר נחשב להם הדבר כמעשה**, כי אצל עכו"ם מצרף הקב"ה מחשבה למעשה (ירושלמי פאה א א), לכן מיד בתחילת זממם כבר שידד הקב"ה מערכות הטבע וברא לבני ישראל **גוף חדש** שיכולו לילד ששה בכרס אחד מה **שלא היה מעולם כדבר הזה**, ו'כן ירבה וכן יפרוץ'.

ומסיים ה'שם משמואל', מכאן ילמד כל אדם קל וחומר לנפשו, ומה **אם בעבור 'מחשבה רעה' של המצרים שינה הקב"ה את גוף היהודי, קל וחומר בן בנו של קל וחומר בשעה שאחד מישראל מקבל על עצמו קבלה טובה 'ובמחשבתו' רוצה הוא לישוב על התורה ועל העבודה, וודאי שתיכף ייהפך להיות איש אחר ברוחניות ובגשמיות.** עוד אספרה נא מעשה שהיה לפני כמה שנים, המלמד בכוחה של שמירה על 'קביעות'. אחד מבני התורה בבני ברק הגיע זמנו להשיא את אחד מצאצאיו כשאין לו בלתי גווית ואדמתו, בלית ברירה החליט לעקור רגליו לארה"ב - לזכות את אחינו שבגולה במצוות 'הכנסת כלה', בטרם הרחיק נדוד פנה לקבל 'ברכת הדרך' מרבו, הרבי בירכו בכל לבו, ויעצו שתי עצות, א. לשמור היטב על קביעות איתנה בעסק התורה אף בהיותו הגולה ובניכר. ב. להכיר טובה ולהודות על נתינה ונתינה - בין אם היא של \$500,000, או \$50,000 או רק 0.5 \$ - שוה בשוה.

במשך נסיעתו נתברר ונתאמת אצל הת"ח כי על אף שנתברך מן השמים בכשרונות חזקים להבין בתורה, לא כן הם פני הדברים בנוגע לאומנות אסיפת מעות... ומים ליום קשתה עליו המלאכה, אבל חזקה עליו פקודת רבו, לשמור על קביעות בתורה, ולשבח את הנותנים על מחצית הדולר שנתנו לו... לקראת סוף שהייתי בארה"ב שלחו אחד מידידי למקום 'מרוחק' קצת, שם דרים 'עשירים' שאינם כל כך מה'היימשיע' (שונים בהנהגתם מתושבי ב"ב), מתחילה לא נפתחה בפניו אפילו דלת אחת, עד ש... בבית אחד נפתחה הדלת כשכלב גדול מקדם פניו בתודה ובזמירות, הת"ח שלא הורגל בכגון דא - בפרט בכלב גבוה כמעט כקומת איש, ברח משם כל עוד נשמתו באפו... אבל, באותו במרוצתו הוא שומע את קול בעל הבית הקורא לו שלא לפחד, ומזמינו להכנס לבית פנימה, וכן עשה, בטרקלין הגדול מצא את הגביר הגדול כשרגליו למעלה... והוא שואל אותו למבוקשו, ענה הת"ח, ביתי ריקן ובני עומד להיכנס לחופה, ואין לנו במה להתחיל, נתן הגביר שטר של 10\$, נתנו לכלבו וציווהו להעניקו לת"ח, דמו של הת"ח נשפך בקרבו, אם לא די ב'סכום' קטן כזה עוד ניתן לו ע"י הכלב, אך מיד זכר בפקודת רבו, ופתח להודות להלל ולשבח את בעה"ב על 'טוב לבו' וצדקתו עומדת לעד, וזכר שאך לפני כמה שעות עסק בדברי הגמרא לגבי 'מגדל כלב רע בביתו' ואמר להגביר [באנגלית שבורה] כלב זה 'כלב טוב' הוא, כי איתא בתלמוד שיש 'כלב רע', ומשמע מכך שיש בעולם גם 'כלב טוב', ואיזהו, זה הכלב שלך הנותן צדקה

לנוקקים, חשב הגביר מה רגעים, וביקש ממנו 'טובה' - גש נא לדלת הבית השוכן ממול, ואמור את ה'תורה' הזאת לאותו בעה"ב השוכן שם... שוב נלחם הת"ח בעצמו, וכי עבור עשרת הדולר העלובים אעבוד אותו עד אין קץ... אבל, גם זה בכלל פקודת רבו, שהרי בעד חמשת אלפים היה פונה לדפוק אצל השכן, א"כ עליו לעשות כן גם כנגד \$10, באותו בית נפתחה הדלת ע"י יהודי בא בימים, הת"ח פתח פיו ואמר לו, הנה איתא ב'תלמוד' שיש 'כלב רע', ומשמע מכך שיש בעולם גם 'כלב טוב', ואיזהו, זה הכלב של השכן ממול שנתן לי צדקה... הדברים יצאו מפי הת"ח לפני הזקן אורו, ואמר לת"ח, קרא נא אלי את 'חתני' הדר בבית שממול לביתי, ויקראהו, ה'חתן' נכנס לבית חותנו ואלו השנים נפלו זה על כתפו של זה... הת"ח לא הבין את ה'תעלומה' המתרחשת לעיניו, עד שגילה לו ה'חתן' את המעשה והנעשה הנה, חותני (השווער) הוא מבני הדור הישן, לכן קפץ רוגשו עלי כשקניתי את כלבי המוכר לך, ומאו לא דיבר איתי מטוב ועד רע, עד שבאת והראית מה'תלמוד' שיש כלב טוב וכלבי נמנה על הטובים שבכלבים, בזה נחה דעתו ושב השלום לשרור בינינו, ולגודל השמחה העניקו לו יחידו טשעק (צ"ק) חתום על סך \$18,000.

כששב לארה"ק נכנס לרבו, וסיפר לו דברים כהווייתו, שאלו הרב, מה למדת מזה, ענהו שתמיד יש לדבר טוב ובנחת וכבוד וכו', אמר לו רבו, לי נראה שכאן ראינו כוחה של קביעות בתורה, קבלת על עצמך ללמוד כל יום גמרא ומן השמים לגלו שתלמוד אותו יום דייקא דברים אלו ועי"ז קבלת סכום הגון כנדרש לך.

מעשה היה בשנה זו באחת הערים המפורסמות, באותו מקום נהגו כרבים אחרים, להעמיד איש במיוחד הבקי בתורת הנגינה וחזנות לגשת אל הבימה ביום 'שמחת תורה' לקרוא לעליה לתורה את ה'חתן תורה' ו'חתן בראשית', עם הנוסח המבואר במחזורים 'מרשות וכו', בנעימה וזמרה בקול נעים ומתוק, אף בעיר זו יש יהודי אשר לו חזקה להכריז זה כשלושים שנה... בעיצומו של חול המועד סוכות, ניגש אליו הגבאי והודיעו שב'אסיפה' הוחלט, שבשנה זו אין בידו רשות להכריז רק את החתן תורה, ואילו את החזנות בהכרות החתן בראשית יעניקו לאיש אחר שימלא מקומו... הלה שזה לו כשלושים שנה 'חזקה' לא ידע את נפשו מרוב צער ותדהמה, וכי מה פשעו ומה חטאתו שנגזר ממנו 'מרשות' אחד... בלילות נטרפה שנתו עליו, ובימים לא מצא מנוח לנפשו. ויהי בעצם היום הזה, וכבר הגיע זמן ה'מקרא' הכריז מיודענו את חתן התורה, ובבוא עתו של חתן בראשית פינה מקומו לממלא המקום, הלה שזה לו פעם ראשונה במקצועה זה טעה רבות בניגונים המקובלים וכו', ומיודענו 'בעל הנסיון' תיקן אותו שוב ושוב, עד שהגיע לומר **עמוד עמוד עמוד** - והנה הוא שומע שמכריזים עמוד רבי... ונוקטים בשמו... אז הבין כי בניו וחתניו קנו עבורו את עליית חתן בראשית תמורת 'טבין' ותקילין' ושמרו זאת בסוד למען יבוא עליו הדבר ב'הפתעה' (a surprise), עתה השכיל להבין כי כל בכיותיו, צערו ונדודי השינה אך לריק ולהבל היו, ושחק על עצמו... כי רק לטובתו היה הדבר

והלאה לא יפנו בני העיר אליהם, אלא כל מי שיש לו חולי בביתו, יזעק אל ה' אלוֹקיו בתחינה ובבקשת 'רפאנו ה' ונרפא', וה'רופא כל בשר' יפליא לעשות, לרפאותו ולהחיותו. כעבור שנה בדקו ומצאו שלא מת אפילו אחד מבני העיר בכל השנה שעברה, זולתי הרופא והרוקח. כי המתפלל מתוך עמקי הלב ואמונה פשוטה בבורא עולם, ניצל מכל פגע ומכל מחלה.

מספרים על הגאון החסיד הנודע רבי שמואל מונקיס זצ"ל מגדולי חסידיו של הרה"ק בעל התניא זי"ע, שפעם אחת פרצה שריפה בביתו וכילתה את כל רכושו עד שנותר בעירום ובחוסר כל, ורק בקבוק 'משקה' הצליח להציל, תיכף רץ אל בית המדרש לשתית לחיים, ובתוך כך פתח בריקוד בשירה ובזמרה 'שלא עשני גוי... שלא עשני גוי', ידידיו חשו אליו מיד בחשש שמא השתבשה דעתו נענה אליהם רבי שמואל ואמר, הן אילו הייתי מגויי הארצות שהמה משתחוים להבל וריק לאלילים, אזי גם 'אלוהי' היה 'נשרף' בשריפה זו, אך עתה שיהודי אני ואלוקי הגדול חי וקיים, על זה בלבד ראוי להודות בכל לב, ולכן הנני מפזז ומכרכר - 'שלא עשני גוי'...

(באר הפרשה - וארא תשע"ט)

שהרי אי אפשר לאדם להכריז על עצמו עמוד עמוד רבי... והוכרח להעמיד אחר שיקרא, יכריז אותו ויעלהו לגדולה. אך לדין, הבה נשכיל שלא לבכות ולהצטער על מחסור בדבר פלוני, על בזיונות העוברים עלינו, כי זה גופא מכינים עבורנו טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום...

מעשה ביהודי שתינה את צערו ומכאובו בפני הרה"ק מנעשכ"ז זי"ע כי הוא זקוק לרפואה. אמר לו הרבי פנה נא לרופא של העיר אניפולי ומשם תבוא ישועתך. כעבור כמה ימים חזר האיש אל הרבי ב'טענה' שנסע לאניפולי ואין שם רופא כלל. שאלו הרבי, מה עושים בני העיר בעת חולי ומכאוב, ענה היהודי, יפנו ל'קל רופא נאמן' - ה"ה אביהם שבשמים. נענה הרבי, הוא אשר דברתי, פנה ל'רופא' שלהם, והרי הוא מלך ממ"ה הקב"ה, השכל והבן שרק עליו יש לסמוך ואין ביד רופא לסייע לך, קווה והתפלל אליו ותבוא לבריאות שלימה ואיתנה. סיפר הרה"ק רבי גדליה משה מזוועהיל זי"ע שהוא עצמו הכיר בני עיירה אחת, שלהם היה רק 'רופא' אחד ו'רוקח' אחד, והיו אלו השניים מפקיעים את השערים הן בבדיקת הרופא הן בסממני הרפואה, התאספו בני העיר ל'אסיפה דחופה', ויצא ה'פסק' שמהיום

דקה מתוקה 60 שניות

על הדף היומי

עם הרב אברהם פוקס

'ויציב' - למה מילה זו נאמרה בארמית?

את ה' אלוֹקִיךָ...", וכן הלאה. ה'אישור' שכנגד "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" הוא 'ויציב', כאמור. מדוע? משום ש"ברוך שם..." נאמר בלחש כדי שלא יתקנאו בנו המלאכים. לכן גם האישור עליו אף שהוא נאמר בקול, אינו נאמר אלא בארמית, שכן "ויציב" היא מילה ארמית (דניאל ב/מה) - לבל יבינו המלאכים שאינם בקיאים בשפה זו.

(מאורת)

ברכות דף יג

בסידור מגיד צדק לרבי פנחס מפלצק, תלמיד הגר"א, אנו מוצאים פירוש נפלא, ששובח על די הגר"א, אודות שש עשרה הלשונות "אמת ויציב... וטוב ויפה". לפי פירושו, כל ביטוי נסוב על פסוק אחר מפרשיות "שמע" ו'והיה אם שמוע'. המתפלל אומר כאן, כי אמת הוא האמור בפסוק "שמע ישראל", ויציב האמור ב"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ונכון האמור בפסוק "ואהבת

האזינו עכשיו בקו השיעורים של 'דרשו'

077-2222-666 שלוחה 3/3

שמעתי מגיסי מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, שפעם בא אל אביו, מרן ה'קהילות יעקב' צוק"ל, ראש ישיבה כדי להיוועץ בענייניו של אחד מתלמידיו שאינו מצליח בשום אופן בלימודיו, עד שהנהלה החליטה להוציאו מן הישיבה. מרן הסטיפלער שמע את הדברים וביקש להביא אליו את הבחור

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על כשרונות ומנהיגים

יְאֵת הַמִּטָּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ" (שמות ד, י"ז)

הנה, למדנו שאדם אינו חייב להיוולד כשרוני, ויש בידו לעבוד על עצמו בסייעתא דשמיא להתפתח ולפתח בעצמו את תכונות המנהיגות. כך היה גם אצל המיילדות שפרה ופועה שהיו נביאות, ולמרות כל המעלות הכבירות המיוחסות לנביא המגיע להתפשטות הגשמיות, מצינת התורה ומספרת שהיו משפרות את הוולד ופועות לו, וכו'. נמצאנו למדים, שכדי להנהיג את העם היהודי יש להתחיל בעשיית 'פעולות פשוטות', שלכאורה אין בינן ובינן מנהיגות מאומה. ובאותו הקשר נספר גם את ששמעתי מגיסי מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, שפעם בא אל אביו, מרן ה'קהילות יעקב' צוק"ל, ראש ישיבה מסוימת כדי להיוועץ בענייניו של אחד מתלמידיו שאינו מצליח בשום אופן בלימודיו, וכל המאמצים שאנחנו עושים על מנת להביאו להישגים עולים בתוהו". ראש הישיבה סיפר שהבחור כל כך נחלש בלימודיו, עד שהנהלה החליטה להוציאו מן הישיבה. מרן הסטיפלער שמע את הדברים וביקש להביא אליו את הבחור. כשהגיע האיר לו מרן את פניו והחל ללמוד אנתו... 'קיצור שולחן ערוך', והנה הבחור קולט ומבין, שואל ומשיב. כך עברו מסיון לסיון, עד שהתלמיד ידע בשופי עשרות סימנים ב'קיצור שולחן ערוך'. פנה הסטיפלער לראש הישיבה ואמר לו: "אם לא שידלת את הבחור ללמוד 'קיצור שולחן ערוך' ולהגיע להישגים כפי שנעשה אתו, אינך ראוי להיות ראש ישיבה ומורה דרך לתלמידים. כי הגדלות והמנהיגות של האדם אינן מתחילות בדברים הגדולים, אלא בפרטים הנחשבים לכאורה כפשוטי ערך, ודווקא משם צומחת אישיותו של האדם!

(מתוך הגדה של פסח 'חוקי חמד')

משה רבינו היה סבור שלא הוא הדמות הראויה להנהיג את עם ישראל, ואמר לפני השי"ת: "והם לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי" (שמות ד, א). טענתו הייתה, שאחיו, אהרן, מתאים יותר לתפקיד זה בהיותו מצוי וקרוב מאוד לעם, והוא גם אוהב שלום ורודף שלום. "אבל אני", טען משה, "גדלתי בבית פרעה, וכשאחיי התענו תחת יד המצרים התהלכתי אני בגלימות משי".

במילים אחרות, טען משה לפני השי"ת שהוא אינו מרגיש דיו את העם, בעוד שאהרן עונה בהחלט על הדרישות הללו.

על זה השיבו השי"ת שייקח את המטה שבידו וישליכוהו ארצה, ויהי לנחש וינס משה מפניו, ואז אמר לו השי"ת: "שלח ידך ואחוז בזנבו". והנה טבעו של הנחש הוא, שכאשר אוחזים בזנבו הוא מתהפך וראשו ניצב למעלה. בכך, מבאר הנצי"ב ב'העמק דבר', ביקש השי"ת להמוחיש למשה רבינו שניתן תמיד להתהפך להיעשות לראש!

כלומר, אל לך, משה רבינו, לחשוב שכדי להיות מנהיג צריכים להיוולד מנהיג. לא ולא! גם מי שחושב שאינו מסוגל להנהיג את העם יש בכוחו להתהפך ולנווט את תכונותיו במאפיינים של מנהיגות.

וזו לשון הנצי"ב: "והתבונן בזה, שמתחילה היה זה הצד זנב של הנחש קצה התחתון והגרוע של המטה, בהיותו בידו של משה נעשה אותו הצד העליון והחשוב. ומה התבוננו בני ישראל, דלא כמו שהיו חושבין שאהרן ושאר חסידיו ישראל המה הראשים ומשה היה כנגדם כמו זנב לאריות. אבל עתה כשראו אות המטה, הבינו שמה התהפך לראש וראשון של ישראל ועל ידו יעשה הקב"ה גדולות".

כשלמדתי בישיבת סלבודקה היה שם בחור אחד שהתפרסם בתפיסתו הלקויה ובמיעוט כשרונותיו. גם כאשר הבין פה ושם קטעים מן הסוגיות, היה זה במינון נמוך מאוד.

אם היו שואלים את חבריו איזה תפקיד הם צופים לו בעתיד, היו הכל מנידים לו בראשם ואומרים שאין לו לכאורה כל סיכוי להגיע לדרגה כלשהי בלימוד התורה.

ברם, לאחר עבודה מאומצת ויגיעה רבה שהשקיע בחזור ההוא בלימודיו השתנה מצבו והוא החל להבין ולקלוט את הסוגיות, ובתוך זמן לא רב הפך לאחד הבחורים המצוינים של הישיבה, וכיום הוא מוגדר כאחד הבקיאים והידענים הגדולים באומה היהודית, ורבים מתדפקים על דלתותיו כדי להציג את שאלותיהם.

לאחר זמן הגיע יום אחד והפקיד סכום נוסף גדול יותר. היינו צריכים לשטוף את הידיים אחרי ספירת הכסף, השקיות היו מרופטות ושחורות מאבק! האיש החזיק במשך שנים את כספו בעליית הגג בביתו, משום שלא היה לו מקום אחר לשים את הכסף. ניכר היה שיש לאדם זה עוד הרבה כסף אך הוא חושש

הרה"ג רבי הלל קופרמן שליט"א על החסד ושכרו

"ויטב אלקים למי'לדת" (שמות א', כ')

קשה לתאר את מגוון הגמ"חים הקיימים כיום בכל רחבי ארץ הקודש, אכל אין ספק שלהם תרומה מכרעת להצלחת רבבות משפחות ממצב של קושי וחוסר עמידה בקשי הקיום. אחד ומיוחד מהם, ומהוותיקים שבהם, הוא גמ"ח 'אהבת חסד' הקיים בואכה ישיבת מיר - מפעל חסד ענק, והכל מכספי אברכים ונדיבים המפקידים כספם בביטחון ובשמחה, ללא כל חשש כי הם עלולים למצוא עצמם יום אחד מול שוקת שבורה כשיתברר להם כי הניחו כספם על קרן הצבי חלילה.

בשיחה עם מנהל הגמ"ח, הרה"ג רבי הלל קופרמן שליט"א, אנו מבקשים לדעת מהו הסוד הגדול שמביא 'משקיעים' כה רבים להפקיד את מיטב כספם בגמ"ח, כשלצד המצווה הגדולה הם חשים ביטחון גמור בהשקעה, וזו הייתה תשובתו:

לפני שנים מספר, אחד מידידי שפרנסתו ב"ה טובה החזיק הפקדה יפה בגמ"ח. הוא סיפר לי שהציעו לו לקנות בכסף זה דירה בפרויקט חדש כדי שיקל עליו בעתיד לחתן את ילדיו. עוררתי אותו שמכיוון שכל כך הרבה יהודים נמצאים במצוקה כספית, אולי יותר להשקיע בגמילות חסדים.

החליט האברך שראוי לשאול על כך שאלת חכם. הוא ניגש למורו ורבו מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל, הציג את השאלה בפניו וכך השיב לו מרן זצוק"ל: "אם רצונך להשקיע את כספך בדירה מותר לך. אך לו לקולי תשמע, תשקיע הכל בגמ"ח". והוסיף ואמר לו: "כל הרווחים שחשבת לקבל - תקבל יותר".

הוסיף האברך לשאול: "ומה עם תכניות החיסכון שיש לי בבנק, אולי מחובת ההשתדלות כלפי הילדים שלי אשאיר אותם בבנק?!". ענה לו מרן הגרש"ז זצוק"ל: "אדרבה, דווקא מצד ההשתדלות תשבור אותם ותפקיד אותם בגמ"ח. תשאיר לקב"ה לדאוג לכלכל אותך בדרך שהוא רוצה, ואל תשקיע בשום דבר אחר חוץ מצדקה".

ואני מכיר גם את סופו של הסיפור. אברך זה נהג כעצת מרן זצוק"ל, השאיר את כספו בגמ"ח, ואף הוסיף לכך גם את כספי תכנית החיסכון שלו. נכון להיום, יש לו יותר מפי חמישה בפקידונות בגמ"ח... פגשת אותו בזמן האחרון, והוא אמר לי שהידיים שלו

ההשקיעו בדירה בפרויקט הרוויחו אך מעט, והוא ב"ה נתקיימה בו ברכת ה' כפי שאמר לו רבו זצוק"ל, וזכה לאלפי מצוות וגם להצלחה כלכלית.

וסיפור דומה שמעתי מפי אותו ידיד: אחיין של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל הסתפק האם את הכספים שנשארים לו פנויים מדי חודש יפקיד בגמ"ח או בתכנית חסכון נושאת רווחים בבנק כדי שיהיה לו קל יותר להשיא את ילדיו. הצעתי לו שיפנה אל דודו עמוד ההוראה מרן זצוק"ל, והוא אכן עשה כך. שאל אותו מרן הגר"ש: "מה לדעתך 'ה' חפץ חיים' היה עושה?", והוא ענה לו: "היה מפקיד בגמ"ח". אמר לו מרן הגר"ש: "ה' חפץ חיים' היה עשה כך, וגם לנו כדאי לעשות כך".

הוסיף אחיין ושאל: "מה לעשות עם כספי הביטוח שהישיבה הפקידה עבורי בבנק?", והשיב הגר"ש: "תוציא. אולם אם צריך לשלם קנס על שבירת התכנית, אינך מחויב".

הרב קופרמן נזכר בעוד סיפור: אחד ממכריי קיבל מאביו סך 30 אלף דולרים על מנת לסייע לו בעתיד להשיא את נכדיו. הלך אותו אברך למרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל ושאל האם הוא חוטא במצוות השתדלות אם יפקיד בינתיים את הכסף בגמ"ח? ענה לו מרן הגרש"ז זצוק"ל: "מי שרוצה להשקיע בשביל לקנות דירות לילדיו - מותר לו, ומי שיפקיד בגמ"ח - קדוש יאמר לו ויראה סייעתא דשמיא בכל אשר יעשה".

הזמן הייתה מובטלת. היא ראתה את התלהבות אחיה מן השינוי הדרמטי שחל אצלו מאז הפקיד את כספו בגמ"ח, ואחרי שהתגברה על חשדנותה הפקידה בגמ"ח את הסכום הלא גדול שהיה לה באמתחתה, ליום בו תינשא אי"ה.

וממש לא ייאמן, או שמו ייאמן וייאמן - למחרת מתקשרת אליה מנהלת בית הספר ומבקשת ממנה שתי בקשות: שתמלא את מקום המחנכת בכיתה ח' למשך שלושה חדשים, ובנוסף - שתהיה אחראית בבית הספר לכל פעילות שעות הפנאי!

והנה עוד סיפור: יהודי ת"ח מחנך ומרביץ תורה התקשר אלי וסיפר שקרא כתבה על הגמ"ח ויש לו סכום נכבד בבנק, והוא ורעייתו מבקשים להיפגש עמי ולהתוודע לפעולות הגמ"ח מקרוב. בפגישה הם התעניינו ושאלו שאלות הגיוניות וענייניות על הגמ"ח, והחליטו להפקיד את הסכום שבידם בגמ"ח.

מכיוון שהם פחדו להסתובב עם סכום כזה ברחוב, ביקשו ממני להיפגש בבנק. ביום הפגישה קיבלתי טלפון שאין צורך לבוא לבנק, הכסף בביתם. שאלתי את הבעל: מה גרם לך לא לפחד? ענה לי: "לימדתי היום בשיעור את הגמרא ששלוחי מוצה אינם ניזוקים, וחשבתי בלבי: הרי כוונתי היא למצווה ואין לי מה לפחד". הוא גם נתן הוראה לשחרר כספים מופקדים בתכניות בבנק והפקידים בגמ"ח. אחרי תקופה לא ארוכה התקשר אלי ובישר לי שב"ה זכה לארס את בנו בשעטו"מ, והחתונה בתאריך פלוני ובמקום פלוני והוא ישמח לראותי.

כשהגעתי לחתונה הוא קיבל את פניי בשמחה ובמאור פנים משל הייתי מחותן ראשי. הייתי מופתע. מה לשמחה גדולה זו בראותו את פניי? הוא משך אותי החוצה מן האולם וסיפר לי בהתרגשות את הסיפור הבא: "בני זה, החתן דנון, אף שהוא בחור מצטיין התקשה בשידוכים. לפני כארבעה חודשים הזדמנה לידי כתבה על הגמ"ח שלכם. חשבתי בלבי: בכספת בבנק מונח לי סכום כסף נכבד, וגם בתכניות חסכון. אני ואשתי מרבים להתפלל שהקב"ה יעשה עמנו חסד שנוצה לראות בחופת בנו זה. האמנו שאם נעשה מעשה וניתן את כספנו להיטיב עם אנשים רבים, גם הקב"ה יגמול עמנו חסד. לא עבר חודש מאז ההפקדה והגיעה לבני הצעה שמצאה חן בעיניו. התפללתי לה' שתי תפילות: א. שנוצה לראות בקרוב בנישואי בנו. ב. שנוכל להמשיך להפקיד כסף זה בגמ"ח, וב"ה שתי התפילות הללו התקבלו. ב"ה היום באת לאחל מול טוב בחתונת בני, וגם הסתדרנו עם ההוצאות הכספיות של שידוך זה בלי להוציא את הכסף מהגמ"ח. ברור לי שבזכותכם זכיתי לשמחה זו, ולכן אני כה שמח לקראתך!"

והסיפורים האמתיים ממשיכים וזורמים מפיו של הרב קופרמן: הגיע אלי זוג שבתם בת 22 מחכה לזיווגה. הם ביקשו להפקיד בגמ"ח את הכסף שהכינו עבור נישואיה. אמרתי להם שאני מתלבט האם לקחת הפקדה זו, כי אני מסופק בין טובתם לטובת הגמ"ח. אמרתי להם: בשבילכם זו אכן טובה גדולה, מפני שהשותפות שלכם עם הגמ"ח תוסיף לכם זכויות רבות מאוד; ומהניסיון ראיתי כמה פעמים שאלו המפקידים בכגון זה, תוך שבועות מספר בעוה"ש"ת התברשו

ופעם כשדיברו עם מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל על דברי מרן ה'חפץ חיים', שכותב שכל אחד ששותף בקרן גמ"ח מרכזית יש לו חלק בכל ההלוואות של הגמ"ח ולא רק באותן הלוואות שהלוו מכספו, וידוע מה שהוסיף ה'חפץ חיים': "ונראה לי פשוט שהקב"ה יחשוב לכל אחד ואחד כאילו הוא לבדו הגומל חסד" - נשאל מרן הגרש"ז: "האם ה'חפץ חיים' לא הפריז בדבריו?!" חייך הגרש"ז כדרכו ואמר: "יכול להיות שה'חפץ חיים' הפריז, אולם כדאי מאוד לעשות עסקאות עם ה'חפץ חיים'!"

דברים אלה של מרן ה'חפץ חיים' הם הבטחת שכר רב ועצום למפקדים בקרנות גמ"ח. לאחר אריכות ימים ושנים, בבואם לפני ביי"ד של מעלה יראו להם שהם שותפים מלאים במפעלים כבירים שהם בכלל אינם יודעים עליהם, שותפות בהצלת משפחות שלמות מהתמוטטות, בהצלה רפואית דחופה, בהחזקת תלמידי חכמים, לתלמודי תורה, ישיבות, כוללים, בתי כנסת, מקוואות, בניית בתים בישראל, עזרה וסיוע לאנשים לעמוד על רגליהם, לתת להם את היכולת לעזור לעצמם! ממש בכל יום הגמ"ח שהוא שותף בו הביא הצלחה רווחה ושמחה ליהודים רבים! מי לא יחמוד יופי מצוה זו ושכרה?!

"שיחו בכל נפלאותיו" - מן הראוי היה לחבר קונטרס על ההשגחה הפרטית המופלאה שסיפרו לנו מפקידים בגמ"ח. אך כאן נספר לכם כמה סיפורים אמתיים שאירעו למפקידים בגמ"ח שלנו. אברך, תלמיד ישיבת מיר, קיבל מתנות לחתונה ונשאר בידו סכום של 4,000 דולר. הוא הפקיד אותם בבנק וקיבל עבורם 250 דולר כרווח שנת.

כאברך בן תורה ייסר אותו מצפנו. הוא רואה כל כך הרבה אנשים דחוקים וסובלים שאי אפשר להתעלם מסבלם. הזוג הצעיר החל להסתפק האם מחובתם להשאיר כסף זה בבנק כדי לסייע בפרנסתם הדחוקה, או שמו עליהם הלוואות סכום זה לנצרכים. כששוחחתי אתם אמרתי להם, שבמידה ויפקידו את הכסף בגמ"ח אין ספק כי ברכת ה' בוודאי תהיה גדולה יותר מ-250 דולר שנתיים. ההחלטה לא הייתה קלה. הם חונכו שאסור לסמוך על הנס, אך לבסוף החליטו שעליהם לבטוח בה' ולוותר על ההכנסה מן הבנק ולהפקיד את הכסף בגמ"ח.

האשה עסקה מעט בהוראת ציור לילדי בית הספר. מאז נישואיהם היא ארגנה חוגים לציור, אך ללא הצלחה גדולה. והנה, נכנסה ההפקדה בגמ"ח 'לפעולה', שבוע לאחר ההפקדה חזר אלי האברך וסיפר בהתרגשות רבה: "ראינו בחוש סייעתא דשמיא! למחרת ההפקדה בגמ"ח הלכה אשתי עוד פעם לאחד מבתי הספר הידועים, למרות העובדה שפעמים רבות פנתה אליו ונדחתה. היא חילקה פעם נוספת לילדות דפי פרסום על חוג לציור שהיא מקיימת, ותוך ימים ספורים התארגנו כמה קבוצות מבית ספר זה. ההכנסה שנוספה לה מחוגים אלו הייתה לא רק 250 דולר לשנה כי אם 400 דולר לחודש!"

ויש לסיפור המשך. לאברך הזה יש אחות. נערה שסיימה לימודיה בסמינר ועדיין לא מצאה זיווגה. היו לה מילויי מקום מעטים, אך רוב

החלטנו לקחת. עברו שנתיים וחצי והאיש לא רק שלא הוציא את כספו, אלא בא להוסיף עוד כסף.

יהודי יקר זה אמר לנו, כי מאז ההפקדה חלה ברכה בעסקיו ולא הזדקק לכסף שהפקיד אפילו בזמן שחיתן את בתו וקנה לה דירה. "והחשוב מכל", כך אמר, "בכל השנים הארוכות שהכסף היה מוחבא אצלי, הייתי טרוד בדאגות ובכאבי ראש אולי יבאו 'אורחים' כדי להציץ בעליית הגג... כעת לא זו בלבד שהסיט התמידי חלף, תחתיו באה תחושה נעימה וחיונית שבכל רגע ורגע נהנה מישהו מכספו, ואני שותף לעשייה כל כך גדולה".

המעשה האחרון עוסק ביהודי אמיד שהצעתו לו כמה פעמים שיפקיד בגמ"ח סכום נכבד. בסופו של דבר הוא נעתר לי, והפקיד סכום יפה בגמ"ח. לאחר חמש שנים הגיע אלי במטרה למשוך את כספו: "יש לי הצעה טובה להשקעה בנדל"ן וזקוק אני לכסף המצוי בגמ"ח".

כמוכן מאליו, השבתי לו את הפיקדון. לא עבר חודש והיהודי חזר בבהלה וסיפור בפיו: "אני סובל מתסמונת חורף. במשך שנים רבות הייתי נתקף בתחילת כל חורף בכאבי גב, בתעוקות חזה, בשפעת חוזרת פעם אחר פעם ועוד מרעין בישין. וראה זה פלא, מאז שהפקדתי אצלך את הכסף לפני חמש שנים עברתי חמישה חורפים בלי כאבים. הכל נעלם כלא היה! והנה, לפני חודש אחרי שמשכתי מן הגמ"ח את הפיקדון, חזרו כל תחלואי החורף כמקדם".

הוא הוציא מתיקו את הסכום שהוציא ואמר: "עשה עמי חסד - קח אותו חזרה לגמ"ח!".

(הרב ב. הלחמי | יתד נאמן - סוכות תש"פ)

בשורות טובות. אולם לגמ"ח לא מועילות כל כך הפקדות גדולות לתקפות קצרות. אך כיוון שכוונתכם לטובה ואנו חפצים בטובתכם, נזכה אתכם להיות שותפים עמנו. הם הפקידו את כסף הנדוניה והלכו בציפייה לישועה.

כעבור כשישה שבועות מודיעים לי המפקדים המאושרים שהם ניצחו אותי! ב"ה הבת שלהם התארסה והשידוך שהם עשו מאפשר להם להשאיר את ההפקדה בגמ"ח. שמחתי בשמחתם, ואני מוכן לספוג עוד ניצחונות שכאלו...

ועוד מעשה ביהודי יקר שהפקיד בגמ"ח - לאחר התלבטויות רבות מאוד - סכום לא גדול. הוא בירר פעם ועוד פעם על יתרונות הגמ"ח, כמה שווה הונו העצמי. בקיצור - מלא דאגות. לאחר זמן כשעקב אחרי פעילות הגמ"ח וראה גם שיכול למשוך את הפקדתו ללא קשיים, הגיע יום אחד והפקיד סכום נוסף גדול יותר. היינו צריכים לשטוף את הידיים אחרי ספירת הכסף, השקיות היו מרופטות ושחורות מאבק! האיש החזיק במשך שנים את כספו בעליית הגג בביתו, משום שלא היה לו מקום אחר לשים את הכסף.

ניכר היה שיש לאדם זה עוד הרבה כסף, אך הוא חושש לאמינות הגמ"ח. בדרך כלל אין אנו נותנים מידע על היקף הגמ"ח מטעמים מובנים, אולם כיוון שראינו את התועלת שבדבר לקחנו אותו לשיחה, נתנו לו תמונה על הקרן הקבועה של הגמ"ח ועל הפיקדונות שבאמתחותיו. הוא ראה שהגמ"ח מנוהל בצורה תקינה ויציבה, ויש מספיק כסף בקרן הגמ"ח כדי שלא ניפול. לאחר ימים ספורים הוא הגיע עם סכום נוסף וגדול יותר. הוא הודיע שהסכום ניתן רק לחודשיים, התלבטנו האם לקחת סכום גדול לזמן קצר, ובכל זאת

מה היה קורה לגוי שהיה מרים את ידו רבי יהודה החסיד?

"הלהרגני אתה אמר באשר הרגת את המצרי" (שמות ב', י"ד)

המפורש אפשר להפוך לב רבים להיות יראי שמים". וא"כ אפש"ל שהיה רבי יהודה החסיד עושה כן על ידי שם המפורש ומקרבו לקדושה. [ועיין בספר נתיב מצוותיך נתיב היחוד שבי' ו' אות ג].

וברש"י מביא ממודרש (שמות רבה א, כט), "הלהרגני אתה אומר" - מכאן אנו למדים שהרגו בשם המפורש. ובגור אריה מבאר שמדויק הפסוק "הלהרגני אתה אומר" למדו חז"ל שהרגו בשם המפורש, דאל"כ היה צ"ל "הלהרגני אתה מבקש".

בספר 'זכר דוד' (לרבי דוד מודינא זצ"ל מאמר א' עמ' תרנו) מביא מספר 'עמק המלך', שכל גוי שהיה מרים ידו על רבי יהודה החסיד היה מתגיר, ע"כ. ומבאר שם, דכיון שהיה יודע ומכיר ברוחב בינתו וברוח קדשו, ניצוץ הקדושה שבו היה מטהרו ומביאו לקדושה.

וחשבתי לבאר זאת ע"פ מה שכתב רבי יהודה החסיד (ספר חסידים אות תפד) "שעל ידי שם

פעם שאל אחד האורחים את רבי חיים: "היודע אתה כמה ימים אפשר להישאר כאן?", "אינני יודע", השיב לו רבי חיים, "אני כבר נמצא כאן כמה שנים ומעולם לא אמרו לי מילה..."

סיפורי הוד על לבו הרחום של רבי חיים בריסקער

הרב ישראל ליוש

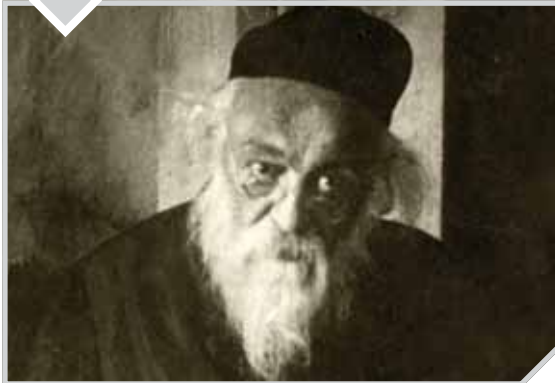
"וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיִם" (שמות א' א')

אע"פ שמנאן בחייהו בשמותם חזר ומנאן במיתתו, להודיע חיבתו שנמשלו לכוכבים, שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם, שנאמר המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא. (רש"י)

מדברי רש"י אנו למדים שהקב"ה מחבב את הכוכבים יותר מכל בריאה אחרת, ומשום כך הוא מוציאם במספר ובשמות. ונשאלת השאלה: מדוע? מה יש בבריאת הכוכבים שגורם לקב"ה לאהוב אותם יותר מכל בריאה אחרת?

בספר 'אש תמיד' מביא הגאון רבי ישראל מאיר דרוק שליט"א יישוב נפלא בשם אביו הגאון רבי מרדכי זצ"ל: חלוקה בריאת הכוכבים משאר הבריאות בעולם. כל מה שנברא בעולם נברא למטרה מסוימת, אך הכוכבים אין להם מטרה עצמית, שהרי היה אור מהלבנה, ובריאתם הייתה רק כדי להפיץ דעתה של לבנה אחר שמייעט הקב"ה את אורה. אם כן בריאה כזו שכל תכליתה היא לפייס ולהרבות שלום הרי היא חביבה לפני הקב"ה יותר מכל הבריאות שבעולם.

ובזאת מבאר הג"ר ישראל מאיר שליט"א את סמיכות הפסוקים "הָרַפָּא לְשִׁבּוּי יָב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לְכּוֹכָבִים לְכָלֵם שְׁמוֹת יְקָרָא" - שהרי שבחים דומים הם, הקב"ה שדואג ומיצר על צרת עמו ומרפא שברם ומחבש עצבונם, הוא גם מונה את הכוכבים בחביבות ונותן להם שמות, כי לכך הם נועדו לרפא את עצבון הלבנה. על פי דברים חביבים אלו נוכל לבאר את הדמיון בין ישראל לכוכבים, ואף יתבאר מהו ענין המספר והשמות. 'מספר' מבטא את חלק היחיד בתוך הרבים, שהרי את היחיד, כשהוא לבדו, לא צריך לספור, רק כשהוא בתוך קבוצה הוא נספר כאחד מהם. ואילו השם הניתן ליחיד מבטא את מהותו העצמי, לא רק כשהוא בתוך הכלל. אם כן, לכל יהודי יש שתי בחינות ושני תפקידים. האחד, הוא ה'עבודת ה' שלו ובניית דרגתו האישית, והיא מתבטאת בשמו. אך מלבד זאת הוא גם חלק מהכלל, ומלבד עבודתו האישית עליו לדאוג לזולתו, לרפא את שברו בגשמיות ולחזק את נשמתו ברוחניות. כל יחיד ערב לעם ישראל כולו, ואף אם ישלים עצמו במעלות נשגבות ועילאיות לא הושלם תפקידו מבלי ששם אל לבו את צרת חברו, ותפקיד זה בא לידי ביטוי במספר הניתן לו כחלק מעם ישראל כולו.

לכן מחבב הקב"ה את עם ישראל ככוכבים שנבראו להפיץ את הלבנה, כי גם הם נבראו לעזור לזולתם, והוא מונה אותם בשמותם כדי לחדד ענין זה, שגם שמו של האדם המבטא את עבודתו העצמית הוא חשוב וחביב כשהוא נמנה עם הכלל ותומך בו ותורם לו.

גדולתו העצומה בתורה של מרנא הגאון רבי חיים מברסק זצ"ל בלתי ניתנת לתיאור. ה'עבודת ה' האישית שלו ועמידתו האיתנה על כל קוצו של הלכה בדקדוק רב הן לשם ולתהילה. אך לא פחות מכך היה רבי חיים ענק שבענקים במידות ומעשים טובים. הוא הפקיר את כל ישותו למען הכלל, וצרכיו האישיים כלא היו אל מול צרכיהם של נזקקים ונדכאים.

אחד הנכדים אמר פעם במליצה: "אצל סבא לא היה שום דבר 'לכם', מלבד המצוות שיש בהם דין 'לכם' כ'ארבעת המינים', ואולי גם מצה..."

ביתו היה ל'רשות הרבים', אפילו 'לוח מודעות' היה בו, שם היה כל חפץ תולה כל מודעה שתעלה על רוחו, החל מ'השבת אבידה' ועד מודעה מסחרית.

ביתו היה מופקר לכל חסרי הבית. לבניו לא הייתה מיטה קבועה, ופעמים רבות כל המיטות היו תפוסות ע"י עניים והבנים ישנו בשמחה על ספסל.

פעם אירע שבנו הצעיר מרן הגרי"ז זצוק"ל נשכב על מיטה לנוח בצהרים, וכעבור כמה דקות העיר אותו אחד העניים וטען שהמיטה הזו שלו... למותר לציין שהגרי"ז קם בלא אומר ודברים.

"בגלל זה אני רוצה לצעוק. מה זה לצעוק? אני רוצה לצרוח. יהודים יקרים, אתם לא מבינים מה הולך כאן. זה לא נכון! זאת טעות חמורה מאוד"

מונולוג מסעיר ומרגש עם הג"ר דוד מנשה, חתן 'קנין ש"ס', שמסביר מה מסעיר אותו כל כך, ולמה הוא רוצה לצעוק ברחובה של עיר

יעקב א. לוסיגמן

הג"ר דוד מנשה שליט"א

פספוס, זאת כנראה תהיה ההחמצה הכי גדולה בימי חייו. "תשאל אותי, למה בכלל צריך להצטרף ל'קנין ש"ס'? למה זה כל כך חשוב? אפשר ללמוד לבד. אבל זה לא נכון. המציאות מראה שעד שבא 'דרשו' עם התוכנית המיוחדת הזאת, יהודים שיועדים את הש"ס כולו היו נדירים יחסית. היום 'דרשו' מוציא בכל מחזור מאות אברכים הנבחנים על הש"ס כולו בפעם אחת, ועוד אלפים שמצטרפים ל'קנין ש"ס' ומחזיקים מעמד עד חצי הש"ס או כמעט עד הסוף. זה מסתכם באלפי אנשים שחלקם נבחרים על כל הש"ס וחלקם 'רק' על 1,500 דפים בפעם אחת. הם אולי לא הצליחו להגיע לסיום הגדול כשבאמתחתם הש"ס כולו, אבל גם הם יוצאים ברכוש גדול.

"ויש לזה כמה וכמה סיבות, לעובדה שההצלחה בידיעת הש"ס כרוכה דווקא בהשתתפות בתוכנית 'קנין ש"ס', ואני לא מדבר על הסייעתא דשמיא הגדולה שיש ל'דרשו' שזה דבר ידוע ומוכר לכולם, אני לא מדבר על 'כח הרבים' שבוודאי מוסיף המון גם באופן סגולי וגם בהיבט המעשי ואולי אפילו הפסיכולוגי. "אני מדבר על 'מחייב'. כשאתה מקבל על עצמך אתגר גדול כמו ידיעת הש"ס, אתה חייב 'מחייב', משהו שיעמיד אותך בתוך סד לחוץ של זמנים, שיחייב אותך להשקיע בלימוד ובחזרה בלי לקחת הפסקות. כל חודש מבחן של 30 דף, אחר כך מבחן מסכם על 120 דף, ותמיד תמיד נמצא באופק המבחן החצי שנתי שמחייב אותך להיות מוכן עם ידיעה ברורה של כל הדפים שלמדת מתחילת הש"ס ועד כה.

"מאז המעמד ההיסטורי של סיום הש"ס שערך 'דרשו' ב'יד אליהו', אני מרגיש שהלב שלי רותח. אני רוצה לצאת לרחובה של עיר ולצעוק בקול גדול: "יהודי יקר, גם אתה יכול".

את הדברים הללו שמענו מפיו של הג"ר דוד מנשה, חתן 'קנין ש"ס', שזכה לחזור ולשגן את הש"ס כולו, ולהיבחן עליו בחדא מחתא, יחד עם מאות חתני 'קנין ש"ס' נוספים בארץ ובעולם.

"למה אני רוצה לצעוק? לא בגלל שאני מתרגש. זה נכון שאני מאוד מתרגש, הנה הגיע רגע, שבעבר לא האמנתי שיום אחד הוא יהיה קשור גם אלי באופן אישי.

יהודי שמסיים את הש"ס כולו? זה רק בסיפורים. יהודי שמסיים את הש"ס ואפילו נבחן עליו?! תמיד חשבתי שזה אפילו לא סיפורים, אולי אגדות לא מציאותיות.

"אז אני מתרגש, אבל לא זו הסיבה שאני רוצה לצעוק. אני רוצה לצעוק דווקא בגלל התגובות שקיבלתי מאז המעמד ההיסטורי הזה. אנשים ניגשים אלי בכל מקום שאני הולך, משבחים אותי ואת חתני 'קנין ש"ס' האחרים, ומפטירים במילים של קנאה: "טוב, אתם גאונים! יש לכם כישרונות מיוחדים. אשריכם שזכיתם לכך".

"בגלל זה אני רוצה לצעוק. מה זה לצעוק? אני רוצה לצרוח. יהודים יקרים, אתם לא מבינים מה הולך כאן. זה לא נכון! זאת טעות חמורה מאוד. להיות חתן 'קנין ש"ס', זה לא עניין של גאונות על טבעית, זה לא משהו ששייך לכישרונות יוצאי דופן. זה פשוט עניין של השקעה, וזה בר השגה להרבה מאוד אנשים.

"תשמע, אני זכיתי להכיר עשרות אנשים שיועדים את הש"ס כולו. חתני 'קנין ש"ס'. אני רוצה לומר לך שאולי עשרה אחוזים מהם הם אברכים עם כישרון יוצא דופן. 90 האחוזים הנותרים אלו אברכים כמוני וכמוך. אין להם זיכרון צילומי, וגם לא זיכרון פנומנלי. אני לא אומר שיש להם כישרונות חלשים, ברור שכדי להגיע להיקף כזה של ידיעת הש"ס צריך להיות עם כישרון שהוא אולי קצת מעל הממוצע, אבל זה לא בשמים, יש אלפים ורבות אברכים שמסוגלים לכך, אבל הם לא מודעים ליכולות שלהם. הם חושבים ש'קנין ש"ס' נועד רק לאנשים מוכשרים הרבה יותר מהם.

"ולמה חשוב לי כל כך לומר עכשיו את הדברים? כי עכשיו זאת הזדמנות נדירה. כמעט חד פעמית. הפעם הבאה שבה יתאפשר לאברך להצטרף לתוכנית 'קנין ש"ס' תהיה רק בעוד שבע וחצי שנים, כשיתחיל המחזור הבא של 'הדף היומי'.

"מי שלא מצטרף עכשיו, מפספס! פשוט מפספס! וזה לא סתם

"דבר שני, כשאתה מסיים מסכת, ממתין חודשיים וחוזר עליה, אם למדת אותה ברצינות בפעם הראשונה, אחרי חודשיים אפשר לחזור בתוך שבע או שמונה שעות על כל מסכת ברכות למשל. ואני מדבר על חזרה מהירה ויסודית יחסית. אבל אם תחכה שלושה חודשים, תצטרך להשקיע מספר ימים בחזרה הזאת. ולכן חשוב לשמור על רצף של חזרות, לא להזניח את המסכתות שכבר למדנו. "עוד משהו שלמדתי על בשרי, ומועיל מאוד לזיכרון, לחזור על הגמרא, דווקא אחרי המבחן החודשי, בנוסף על החזרות שלפני המבחן. כשאדם לומד לפני המבחן, הזיכרון שלו מגביל את שמירת החומר עד המבחן, אבל הלימוד שאחרי המבחן זה כבר משהו אחר, זה נשאר לזמן ארוך יותר. כמה זמן לוקח לחזור היטב על 30 דפים שלמדת בצורה יסודית? עניין של חמש או שש שעות ואפילו פחות. זאת השקעה קטנה יחסית, אבל התועלת שלה עצומה.

"אחרי חודש, אפשר לחזור שוב, באופן מקוצר יותר, אבל לחזור כדי שהדפים יישארו טריים בזיכרון. אחר יש את המבחן המסכם וחוזרים על הדפים שוב, ואז מגיע המבחן החצי שנתי ושוב חוזרים. אני לא אומר שאין פה השקעה, זה לוקח לא מעט שעות, אבל בסוף בסוף מגיעים לידיעת הש"ס כולו. תגידו לי אתם, זה לא שווה את ההשקעה?

"אלא מה?! אברכים מפחדים. הם חושבים שזה לא בשבילם, ובוודאי הם יישלו. אז אני רוצה לומר להם כמה דברים: קודם כל כמעט אף אחד ממאות חתני 'קנין ש"ס' לא חשב מראש שהוא מסוגל לזה. אני לא האמנתי שאצליח, אבל מה? החלטתי לקפוץ למים. מה יקרה? מקסימום לא אצליח. אף אחד לא ירביץ לי. מקסימום לא אקבל מלגה... זה הדבר הכי גרוע שיכול לקרות.

"יש כלל ברזל בחיים, ואת זה אני יכול לומר לכל אברך באחריות מלאה: אם לא תנסה לא תצליח. אני גם יכול לומר לו שאם הוא ינסה, הוא בוודאי יצליח, אולי לא את כל הש"ס, אבל אולי כן. וגם אם לא, הקלה היא בעיניך לדעת חצי ש"ס?"

"התורה הבטיחה לנו, לא נפלאות היא ממך ולא רחוקה היא. לא מעבר לים ולא בשמים, כי קרוב אליך הדבר. בידך הדבר! רק תנסה, תתחיל, ותראה שתגיע רחוק בעז"ה".

"מעלה נוספת וחשובה במיוחד יש ב'קנין ש"ס', היא שהמבחנים נועדו להיות כאלו שכל מי שלמד וחזר יכול להצליח בהם. לא מחפשים להתקיל את הנבחן עם שאלות קשות מדי כדי שאחר כך יצטרכו לשלם לו מלגה נמוכה יותר חלילה. ההיפך הוא הנכון. השאלות נכתבות על ידי תלמידי חכמים בעלי ניסיון רב בתחום, ולאחר מכן הן עוברות שורה של בדיקות בידי צוות מאוד מומחה, שבוחן את השאלות פעם אחר פעם, ועושים ניסויים עם נבחנים אחדים, כדי לוודא שהשאלות ברורות ושיהיה קל יחסית לענות עליהן, למי שיודע את הגמרא. זה נותן המון סיפוק, זאת דחיפה אדירה קדימה. כל מבחן שעשית וקיבלת ציון גבוה יחסית, נותן לך כח ותעצומות להתקדם הלאה. זה מוכיח לך שאתה יכול ומסוגל לכך.

"אגב, זה המקום לציין שיש תופעה כזאת שאנשים לא מצליחים כל כך במבחן הראשון והשני, למרות שלמדו היטב. אבל הניסיון מראה שמי שמתמיד וממשיך לעשות את המבחנים, קולט בתוך חודשים ספורים את סגנון השאלות, ויודע להתכונן למבחן בצורה טובה יותר, מה שמזניק את הציון שלו לרמה אחרת לגמרי. כדאי לקחת גם את זה בחשבון.

"אני לא רוצה כל כך לדבר על המלגה הכספית כי אנחנו מדברים על דבר חשוב הרבה הרבה יותר, ידיעת הש"ס, שכל אברך ירא שמים שואף ומשתוקק לזה הרבה יותר מכל סכום כספי שרק תציע לו. אבל בכל זאת אציין שבמבחן האחרון מי שקיבל ציון של מעל 75, זכה במלגה של כעשרת אלפים שקלים. זה מאוד ממריץ ומסייע להתקדם ולהתמקד בלימוד ובחזרה.

"אבל כדי להצליח לא מספיק רק לרצות, ואפילו לא מספיק רק ללמוד ברצינות. צריך גם לעשות סדר, לדעת איך לחזור על הדפים, איך ללמוד אותם מלכתחילה. אלו דברים פשוטים, אבל הם עובדים מצוין, וכל מי שאני מכיר ב'קנין ש"ס' עובד בשיטה הזאת פחות או יותר.

"קודם כל, כשלומד דף, צריך ללמוד עם ההרגשה שאת הדף הזה אתה הולך לזכור לפחות 20 שנה קדימה. זה לא לימוד רק לעכשיו ואפילו לא לשנה הקרובה. זה לכל החיים, או לפחות לעשרות שנים. כך הזיכרון של הלומד מחויב יותר, פתוח יותר וצורב את הדברים טוב יותר לטווח הרחוק.

* דף היומי בבלי * דף היומי בהלכה * ווארט או סיפור לפרשת השבוע *
שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו' * סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

...הנה ימיו
ומלאה הארץ

רשו"ת
מס' 00
מס' 00

הרגעים ה מתחילים

בימים אלו שרשרת הסיווג
בארץ ישראל וממשי

עכשיו

הזמן שלכם להתחיל התחלה חדשה להצטרף למסלולי ולתכניות
הלימוד השונות של 'דרשו'

מצטרפים עוד היום:

ללימוד 'דף היומי' במסכת ברכות יום יום

מוקד 'דרשו':

מזרטיטים ש עכשיו

מים של 'דרשו' מסתיימת
שיכה ברחבי העולם

הצטרפו לאלפי הנרשמים החדשים: 02-5609000

ותתחילו גם אתם ללמוד את הש"ס ולסיים יחד עם רבבות עם ישראל

שיעורי 'דרשו' מחכים לכם בקו השיעורים:

שיעורי ה'דף היומי' מתומצתים או ארוכים 077-2222666 / 4992*

02-5609000

למעלה מ-14 אלף משתתפים במעמד סיום הש"ס הגדול של 'דרשו' ב'יד אליהו' בהשתתפות מרנן ורבנן

במעמד השתתפו מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א
ומרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין ועשרות רבנים ראשי ישיבות וגדולי תורה

הגאון הגדול רבי גרשון אדלשטיין נשא דברים במעמד. "מה אנחנו שמחים כאן הערב? מה השמחה? תורה מה זה תורה? תורה מסיני, ה' מסיני בא. תורת ה', המצווה שאנחנו עושים בכבוד שמים, קידוש ה', זה מה שאנחנו עושים, כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו וכו', בכבודו... אשרינו שאנחנו זוכים לעסוק בכבוד שמים ויש ציבור גדול ב"ה שעוסק בכבוד שמים. אבל כבוד שמים, זה גם לקיים, לקיים 'מה ה' דורש ממך'. החובה שלנו זה התורה, ושנתם לבניך ודברת בם, ולמדתם אותם את בניכם, עסק התורה".

ראשון הדוברים היה הגה"צ רבי שמעון גלאי שליט"א שאמר כי "זכינו שמרן רבי מאיר שפירא מלובלין יסד את הדבר החשוב הזה שכולם ביחד לומדים דף אחד וזה מבטא את הכח של יחיד מכלל ישראל, מה שהופך את כולם לחלק מהכלל ומצטרף לעם ישראל.

שישו ושמחו בשמחת התורה: 14 אלף איש השתתפו במעמד סיום הש"ס של ארגון 'דרשו' בהתרגשות עצומה ובשמחת תורה ללא גבולות. במעמד השתתפו מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א ומרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין, ראש הישיבה הגר"ד פוברסקי שכבוד להתחיל את הש"ס, הגר"מ אזרחי, הגר"ד כהן, הגר"ח פיינשטיין, האדמו"ר מאלכסנדר הגר"א פינקל, הגר"צ דרבקין, והאדמו"ר מסדיגורא, האדמו"ר מסערט ויזניץ, האדמו"ר מרחמסטריווקא, האדמו"ר כמודו"ץ.

את דברי מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי הקריא בנו הגדול רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א שאמר בשם אביו הגדול שזה יומא טבא לרבנן, וחג גדול לעם ישראל, והביע הערכה למפעלותיו של נשיא דרשו רבי דוד הופשטטר.

גדול ועצום שכל גדולי ישראל והתקבצו לתת כבוד לתורה כ"ק מרן האדמו"ר מאלכסנדר אומר את ההדרן, ואת הקדיש הגדול אמר ראש ישיבת מיר הגאון הגדול רבי אליעזר יהודה פינקל שליט"א.

הגאון הגדול רבי ניסן קפלן ראש ישיבת דעת אהרון אמר במעמד "מה יש לו לנשיא דרשו ידידי רבי דוד הופשטר מזה שכולם 200 אלף יהודים נבחרים, ש"ס, הלכה, כל אחד יסיים את המסכתא מה הוא מרוויח? רק כי הוא רוצה להגדיל תורה ולהאדיר, שהתורה תפרוץ".

הגאון הגדול רבי דוד כהן אמר כי "אנחנו זוכים היום למעמד של כבוד התורה ושמחת התורה. הגמ' אומרת במסכת שבת, "אמר אב"י תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן". זה יומא טבא לרבנן, יומא טבא לכל כלל ישראל, כשתלמיד בישיבה מסיים מסכת זה יומא לרבנן, כשכלל ישראל בכל אתר ואתר מסיימים ש"ס בבלי, זה יומא טבא לכל כלל ישראל. נזכה שהציבור שלמד ש"ס והציבור הקדוש של דרשו שקנה ש"ס ונבחן על ש"ס, נזכה שתמלא הארץ דעה את ה', וובכח התורה נזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו.

בפתיחת הש"ס כובד הגר"ד פוברסקי שליט"א ואמר ש"אדם שלומד שעה ביום, בא לעולם האמת ואומר למדתי שעה ביום. אבל רשום שלמד עשר שעות, כי זה היה העיקר אצלו כל אחד שנמצא כאן צריך לחשוב מה אצלו הקבע ומה הוא העראי, אם אצלו התורה הקבע, גם ארעי אפשר, אבל אם התורה היא ארעי, זה לא הולך, כלום, כי העיקר אצלו זה המסחר".

כ"ק מרן האדמו"ר מוודין אמר "אנחנו נמצאים בסיום הש"ס שדרשו עושים, שלומדים את התורה ונבחרים על התורה, בזה גרם נשיא 'דרשו' ש'היום הזה נהיית לעם', שכל כלל ישראל שייך לתורה על ידי הרבצת התורה, זה גורם ש'היום הזה נהיית לעם'. מתי נהיה עם, כשכל העם לומד, זה הזכות שאנחנו נמצאים כאן בסיום הש"ס של דרשו, הקב"ה יעזור שבזכות זה שנמצאים כאן, יבוא הגאולה השלמה במהרה".

ב'דרשו' אנחנו רואים שכל חודש וחודש חושבים כאן על דבר חדש, על רעיון חדש איך לחזק את לימוד התורה ומראים לקב"ה שהתורה היא העסק שלנו. בואו ונחזיק טובה ונברך שהקב"ה יעזור למפעלים הגדולים האלו שימשיכו ויתעצמו וירבו כבוד שמים, ותתקיים ההבטחה של הקב"ה את מכבדי ה' אכבד".

המנחה הרב שלמה רוזנשטיין אמר כי "אנחנו נמצאים בעיצומו של המסע המרטיט מסע הסיימים של דרשו בכל רחבי העולם שמסמל את עוצמת פעילות דרשו בחמש יבשות וב-27 מדינות. בחצי יובל שנות פעילות טבע דרשו כחותם בלבם של ישראל את השינון והחזרה יחד עם ידיעת התורה הבנת התורה, שלמות הלימוד, שלמות האדם, וייסד את דף היומי בהלכה שאליו הצטרפו רבבות מישראל".

נשיא דרשו ר' דוד הופשטר אמר כי העובדה שמדובר בסיום ה"ג היא בעלת משמעות מיוחדת. "המהרש"א אומר במסכת שבת שמספר י"ג נוגע לכל דבר שבקדושה, מידות של רחמים, אחדותו יתברך, י"ג מידות שהתורה נדרשת, הבן נכנס לכלל מצוות בשנת ה"ג, בוודאי יש זכות מיוחדת להשתתף בסיום המחזור ה"ג של הדף היומי".

עוד אמר כי "המעמד הזה הוא לא רק סיום של לומדי התורה, הערב יש לנו סיום של אלו שקונים קניין בתורה, קניין תורה וקניין הש"ס. אם תשאלו אחד מחברי דרשו אם זה ב'קניין תורה' או ב'קניין ש"ס' אם אתם לומדים דף גמרא בדף היומי, הם יענו: אנחנו לא לומדים דף כל יום, הדף הוא היום. זה היום שלנו, כל היום וכל הלילה זה היום שלנו. זה האוויר החמצן שאנו נושמים כל היום וכל הלילה זה הסיום של הערב, הסיום של חכמי דרשו".

הגאון רבי חיים פיינשטיין שליט"א כובד בסיום הש"ס ואמר בדבריו כי "יש שישים ריבוא אותיות לתורה ושישים ריבוא נשמות ישראל ולכולנו יש חלק בתורה. המסילת ישירים אומר שכל אחד מישראל יש לו כל התורה כולה לפי העניין שלו ולפי שורש נשמתו, כל התורה כולה ניתנה בשישים ריבוא אופנים תורה שבכתב ובשע"פ. זה יו"ט גדול ועצום שרבים רבים סיימו את התורה שבע"פ, זה קידוש ה'

18 דקות ביום

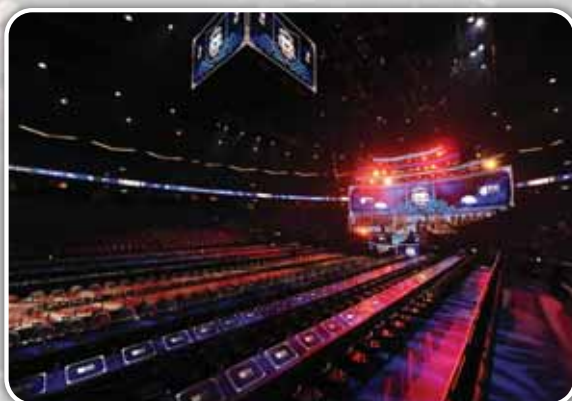
וגם אתם שותפים ללימוד הידף היומי

האזינו לשיעור של
הרב אליהו אורנשטיין שליט"א

077-2222-666 שלוחה 2/1

למעלה מ-14 אלף במעמד סיום הש"ס הגדול של 'דרשו' ב'יד אליהו' בהשתתפות מרנן ורבנן

מעמד סיום הש"ס העולמי של 'דרשו' לכבודה של תורה באוקספורד - אנגליה

מעמד סיום הש"ס העולמי של 'דרשו' לכבודה של תורה בפריז

"כשאני מוסר שיעור אני לא נמצא באולפן, וגם לא בבית המדרש. אני נמצא בתוך הגמרא, מטייל לי בשבילי נהרדעא, רוקד בחתונת בנו של רבי יהושע בן לוי, ועומד בבית מדרשם של אביי ורבא, כשהם מתווכחים בלהט אודות הלכה זו או אחרת"

שיחה מיוחדת עם שלושת מגידי השיעורים של 'דרשו', שמסבירים מה ההבדל בין השיעורים, הסגנונות והאופן בו הם מוסרים את השיעור שלהם

הג"ר מאיר שפרכר שליט"א

הג"ר אפרים סגל שליט"א

הג"ר אליהו אורנשטיין שליט"א

הרב אורנשטיין: "יש הבדל מאוד משמעותי בין השיעורים שאני מוסר בפני קהל, לבין השיעורים שאני מוסר אל מול המצלמה. בשיעורים ה'רגילים', אני לומד את הדף היומי עם הציבור, מסביר כל מילה, משיב לשאלות, מעורר בעצמי שאלות מעניינות, ומנהל מו"מ עם הלומדים לפי העניין ולפי מסגרת הזמן העומד לרשותנו. אבל השיעורים המצולמים נמסרים על ידי בקיצור נמרץ, בדרך הקצרה ביותר שאפשר", מדגיש הרב אורנשטיין. "אני לומד רק את הגמרא עצמה, לא קורא את לשון רש"י על הסדר, ולפעמים מזכיר אותה רק כשיש צורך בכך ותועלת להבנת עצם דברי הגמרא. הלימוד הוא מאוד מאוד קצר, ואם אנחנו מדברים על מסכת ברכות, אורכו של שיעור ממוצע נע בין 13 ל-14 דקות.

"אני תמיד אומר למי ששואל אותי, ששיעורים אלו לא נועדו להחליף השתתפות בשיעור מסודר, או לימוד עצמאי עם חברותא של דף הגמרא. שיעורים אלו טובים כהכנה ללימוד הדף, כדי שללומד תהיה תמונה כללית של הדף שהוא עומד ללמוד, ולאחר מכן יוכל ללמוד בקלות יתירה את הדף, מבלי שייקל ויסתבך עם פשט שאינו נכון וכדו'.

"כמו כן מתאימים השיעורים הללו לחזרה. אנשים שכבר למדו את הדף בעצמם או השתתפו בשיעור ושמעו את ההסבר המלא של הדף כולו, יכולים לשמוע את השיעור המוקלט שלי, ובתוך פחות מרבע שעה לחזור על הדף בחזרה יסודית שתסייע להם לצרוב את

לרגל תחילת לימוד המחזור הי"ד של הש"ס, כינסנו לפונדק אחד, את שלושת מגידי השיעורים, מרביצי התורה ברבים, אשר שיעוריהם המיוחדים על 'הדף היומי' מתפרסמים בפלטפורמות הפרסום השונות של 'דרשו', ושניתן להאזין להם בין היתר גם במוקד השיעורים של 'דרשו' שמספרו 077-2222666 או 4992*.

שיעורים אלו, זוכים להתלהבות רבה בציבור הרחב, ואלפים רבים מאזינים להם מדי יום. זה המקום לציין, שמי שהאזין לשיעור מוקלט, ונאלץ לנתק את הטלפון במהלך השיעור, יכול להתקשר שוב ולהקיש עם תחילת ניתוב השיחות *3, והמערכת מחזירה אותו באופן אוטומטי לשיעור שהאזין, ואפילו למקום בו ניתק את הטלפון קודם לכן, כך שהוא אינו צריך 'לדפדף' ולחפש בשיעור המוקלט עד היכן כבר שמע ומהיכן הוא רוצה להמשיך ולהאזין.

הסיבה שלשמה התכנסנו, היתה כדי להבהיר ולחדד את ההבדלים בין שלושת השיעורים, אשר כל אחד מהם נמסר בסגנון ייחודי משלו, למען יוכלו המאזינים לבחור לעצמם מה הוא השיעור המועדף עליהם מבין השלושה, ואולי גם ייבחרו בשניים או בכל שלושת השיעורים גם יחד.

המגיד שיעור הוותיק ביותר הוא הג"ר אליהו אורנשטיין שליט"א, אשר זה מכבר כבר זכה למסור שיעורים מצולמים ומוקלטים על הש"ס כולו, בנוסף לשיעורים שהוא מוסר ב'דף היומי' מדי יום בכמה בתי מדרש בירושלים, לקהל לומדים גדול במיוחד.

מה שלמדו בזיכרוןם לאורך ימים ושנים בעז"ה".

מה שהלומד הממוצע ישאל את עצמו

הג"ר אפרים סגל שליט"א, ראש כולל ור"מ בישיבת קרלין סטולין בביתר עילית, מוסר גם הוא שיעורים מוקלטים, פעמיים על כל דף. האחד בלשון הקודש בהברה אשכנזית, והאחר באידיש. שיעוריו של הרב סגל ארוכים יותר משיעוריו של הרב אורנשטיין, אבל גם הם מתומצצים מאוד.

"אני דווקא כן מקפיד לקרוא את לשון רש"י, אבל קורה לעיתים שכדי לחסוך זמן ושהשיעור לא יהיה ארוך מדי, אני מדלג על דב"ה אחד או שניים ברש"י, ואומר את תמצית הדברים בעל פה.

"אורכו של שיעור שלי נע בין 23 ל-25 דקות בדפים שלומדים כיום, במסכת ברכות, והשיעורים נעים באופן כללי בין אורך של כרבע שעה לאורך של כחצי שעה, תלוי לפי אורך הדף והנושא הנלמד.

"מה שמייחד את השיעורים הללו", מסביר הרב סגל, "זה שאני מביא גם הוספות על דברי הגמרא ורש"י, אבל אני מקפיד רק על הוספות שמסייעות להבנת הפשט.

"בעבר זכיתי להיות מעורכי ה'מיתבתא', ושם היה לנו כלל ברזל, שכל הערה של ראשונים או אחרונים שעוסקת בשאלה שאמורה לצוץ ללומד הממוצע בשעה שהוא לומד את הגמרא, צריכה להיות על הדף, ולא בהוספות שיש בסוף הספר.

"את המיומנות הזאת שקניתי שם", הוא מספר, "אני מנצל כעת בשיעורים שאני מוסר ב'דרשו'. כל שאלה שהלומד הממוצע אמור להתקשות בה או לעורר אותה במהלך הלימוד הרציף שלו, זוכה להתייחסות מדי במהלך מסירת השיעור.

"אם התשובה קלה ופשוטה, אני מנכיס אותה בתוך השיעור עצמו, ואם כדי לענות על השאלה יש צורך להרחיב בביאור, אני רק מציין את השאלה, ומעדכן את המאזינים של השיעור, שהאחרונים עוסקים בזה וכדו', כך בעצם הלומד מקבל ביטחון, הוא יודע שהוא הבין את הגמרא, וזה שיש לו שאלה זה לא בגלל שההבנה שלו לקויה, אלא מדברים על זה, ואם יהיה לו זמן הוא יחפש וימצא גם מה עונים על זה הראשונים או האחרונים.

"ההצלחה של הסגנון הזה גדולה מאוד. יש אנשים רבים שממש אוהבים את הסגנון, הם רוצים שיעור שיהיה קצר, אבל לא מדי קצר מבחינתם. הם רוצים את ההרחבות הללו, וזה בדיוק מה שמתאים להם. האמת שזה לא פשוט לדעת מראש מה אנשים ישאלו ואילו קשיים יתעוררו אצל הלומד הממוצע. באופן כללי זה לא היה לי קל בהתחלה למסור שיעור באולפן, בלי הפיידק של הקהל, אבל במשך הזמן למדתי לדמיין שהחדר מלא במשתתפים שמאזינים לכל מילה היוצאת מפי. האמת שחלק מהמאזינים אני מכיר גם באופן אישי, ולכן קל לי יותר לדמיין אותם. לכל אחד מהם יש 'מקום קבוע' באולפן, ולא משנה באיזו שעה אני בא להקליט את השיעור שלי, הם תמיד נמצאים שם, יושבים בשיעור כביכול, מקשיבים בשקט ומבינים כל מילה...

"לצד הוספת המפרשים, אני מקפיד גם הקפדה מוחלטת שהשיעור יהיה מאוד מאוד ברור. שלא יצטרכו להקשיב שוב ושוב להבין את

הפשט. אני יכול לומר שהילד שלי, בגיל 10, מקשיב לשיעורים עכשיו בתחילת מסכת ברכות, ומבין אותם מצוין, כי באמת אני מבאר כל מילה ולא מדלג עם שום פרט שקשור לפשט של דברי הגמרא.

"מעלה נוספת שיש בשיעורים אלו, היא שאני מקפיד מאוד שהשיעור יהיה חלק לגמרי. בלי שום "טעיית", או תיקון שנשאר בחומר המוקלט. אם למשל הסברתי מחלוקת ובטעות אמרתי 'בית הלל' במקום 'בית שמאי', אני לא אומר "סליחה, בית שמאי", אלא חוזר שורה אחת אחורה ומקליט שוב את כל הקטע בצורה חלקה, כשבמקביל אני רושם לעורך התוכן שבדקה 5 ו-23 שניות, צריך למחוק את ההקלטה עד דקה 6 ו-3 שניות... כך המאזינים מקבלים שיעור חלק, בלי שום טעות שעלולה לבלבל אותם לחילה".

יותר מהאלפים המושלגים

הג"ר מאיר שפרכר שליט"א, מוסר את השיעורים הארוכים ביותר מבין השלושה: "בשיעורים שלי אני לא מחפש לקצר במיוחד", הוא מסביר, "הם נועדו למי שרוצה ללמוד ולהתענג על התורה הקדושה. כשאתה מקצר, אתה חייב לחתוך ולהוריד את החלקים הכי מתוקים והכי עסיסיים. את הפירושים שהופכים את הדף לכל כך מתוק וכל כך מיוחד. "כמו הרב סגל", אומר הרב שפרכר, "גם אותי אנשים שואלים אותי איך אני מסוגל למסור שיעור לארבע קירות כשמולי רק מצלמה. אני אומר להם שכשאני מוסר שיעור אני לא נמצא באולפן, וגם לא בבית המדרש. אני נמצא בתוך הגמרא, מטייל לי שבשבילי נהרדעא, רוקד בחתונת בנו של רבי יהושע בן לוי, ועומד בבית מדרשם של אב"י ורבא, כשהם מתווכחים בלהט אודות הלכה זו או אחרת.

"לא רק אני נמצא שם, אני גם לוקח את הלומדים איתי לטיול המיוחד הזה. אני מתאר את החתונה ההיא, את ה'קא בדחי רבנן', איך נראתה השמחה העצומה של אדירי התורה שהיו שם, איך הצליח שבירת הזכוכית הלבנה לעצור וגרמה לכולם לחשוב ולהיזכר בחורבן בית המקדש וכו' וכו'.

"סיפר לי אחד המאזינים הקבועים של השיעור, שלפעמים הוא שומע אותם פעמיים ואפילו שלוש פעמים באותו יום. לא כי הוא לא הבין בפעם הראשונה, אלא כי הוא כל כך נהנה מהסיפור, והוא רוצה לשמוע אותו פעם נוספת.

"מישהו אחר התקשר אלי, נהג משאית, ואמר לי שהוא נוסע נסיעות ארוכות מאוד. בזמן הזה הוא מאזין לשיעורים שלי וכך הוא למד מאות ואולי אפילו אלפי דפי גמרא. זה פשוט יותר מעניין אותו מלשמוע מוזיקה או דברים אחרים.

"הגמרא במסכת עירובין דף כ"א אומרת שכל העולם כולו הוא רק אחד חלקי שלושת אלפים ומאתיים מהתורה הקדושה שהיא ארוכה מארץ מידה וכו'. אז מי שלומד גמרא כך, עם כל החשק והברענן, הוא נהנה מהלימוד, הוא נסחף פנימה, זה חוסך לו הוצאות רבות. אין שום צורך לנסוע לשווייץ ולגלוש על השלג בהרי האלפים, אין צורך לבקר במזרח הרחוק או באמריקה הגדולה. בתורה יש הרבה הרבה יותר מזה, צריך רק להיכנס ללמוד ולחיות את הגמרא עם כל הנשמה".

כשאותו צרפתי קם באמצע הלילה, הפתיעו הרב גלינסקי ושאלו: "מה מעשיך?! אני עוקב אחר כך כל לילה, ואני חייב לדעת סיבת מעשיך המוזרים!?"

איזו תגלית התגלתה לרבי יעקב גלינסקי בהתנהגותו המוזרה של הגנרל הצרפתי במחשכי הכלא הרוסי בסיביר?

הרב בנימין בירנצווייג

"וְיָקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף" (שמות א', ח')

והקב"ה מסייע בידם.

הגה"צ רבי יעקב גלינסקי סיפר מעשה נפלא שראה בהיותו בגלות של עבודות כפייה בסיביר הקפואה. הוא היה מתאר את עבודות הפרך השוברות את גופו של האדם, שהיו מנת חלקם במשך כל שעות היום מבוקר ועד ליל ללא הפסקה כלל, וכיצד לאחר יום עבודה מפרך הם היו מגיעים לצריף האסירים ונזרקים מעייפות של ריסוק עצמות לעבר המיטה למשך השלוש-ארבע שעות שניתנו להם לשינה בכל לילה.

מספר הרב גלינסקי, שהוא היה כמעט היחיד שבקושי היה נרדם, כי את הזמן המועט הזה ניצל לקצת לימוד תורה ואף לתפילות, יען כי היה זה הזמן היחיד שהייתה לו אפשרות לדבר עם הקב"ה בתוך החושך הנורא.

דבר מוזר התגלה לו במהלך הלילות בצריף האסירים: במשך כל לילה, לאחר שכל האסירים עלו על יצועם תשושים וחסרי כוח, קם לו בוריוזות אסיר אחד שהיה ממוצא צרפתי, הוא היה בודק שכולם ישנים, ואז קופץ ומוציא מתחת מזרונו שקית; הוא פתחה, מוציא מתוכה מדים של גנרל צרפתי, לובשם ומתחיל להצדיע ולעשות תנועות של גנרל בצבא...

הרב גלינסקי חשב בתחילה כי דעתו של אותו אסיר השתבשה עליו מקושי העבודה והשפלות שהיו מנת חלקם של יושבי המחנה, אך דחה מחשבה זו... כי הרי לא יתכן שאדם שהשתבשה עליו דעתו יחזור על אותה פעולה כל יום באותה צורה ותזמון. לבסוף החליט הרב גלינסקי שהוא חייב לברר את העניין, ולילה אחד כשאותו צרפתי קם באמצע הלילה, הפתיעו הרב גלינסקי ושאלו: "מה

מיהו המלך החדש שהתמנה למלך מצרים? נחלקו בזה רב ושמואל בגמרא בסוטה (יא.), חד אמר שהיה מלך חדש כמשו, וחד אמר שהתחדשו גזירותיו!

דברי חז"ל אלו מצריכים התבוננות מעמיקה! פרעה מלך מצרים, שיזכה לטובה כה מרובה מאת יוסף היהודי - שפתר לו את חלומו, ובכך בעצתו ובחכמתו הרבה הציל את מצרים מחרפת רעב ומוות שהייתה נמשכת שבע שנים, ופרעה הכיר בכך כמו שכתוב "ויסר טבעתו מעל ידו... וירכב אותו על מרכבת המשנה אשר לו" ומינה אותו למשנה למלך אחר שהכיר כי "הנמצא כזה איש אשר רוח אלוקים בו". והנה, "ויקם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף"... הייתכן?! הרי גם האיש הפתי והנבער ביותר לא יוכל להשכיח מלבו רגשי הכרת הטוב כה גדולים, וכיצד פרעה שכח הכל, התכחש לכל הטובות שהורעפו עליו ועל עמו והצילו את האומה המצרית, כיצד יתכן הדבר?!

יסוד גדול בכוחות הנפש מלמדנו בזה מרן רבי לייב חסמון בספרו 'אור יהל', שכל אדם יכול בזמן קצר להתדרדר במדרון תלול ונורא, מאורח חיים למעלה להשכיל עד רדת שחת של שפלות ודיוטה התחתונה, ממרום ההכרה של גדלות יוסף ואלוקיו "איש אשר רוח אלוקים בו" עד שפלות ההתעלמות של "מלך חדש אשר לא ידע את יוסף" - כאילו לא היה יוסף בעולם, וגרוע מכך זה הגיע ל"הבא נתחממה לו" להשמיד את עם יוסף! נורא למתבונן!

אבל יש לדעת ולהתעודד, מוסיף רבי לייב חסמון, שכוחות נפש אלו פועלים גם לצד החיובי, שיש בכוחו של האדם לעלות ולהתעלות משפל המדרגה בו הוא נמצא לרום המעלה של גדלות ורוממות האדם! אדם שנפל לתהום של שפלות רוחנית, אשר קשה לו לצאת ממנה גם בגלל מחשבות ייאוש כי 'אין סיכוי', יש לו לדעת כי ברגע אחד של החלטה אמיצה ונחושה להשתנות הוא כבר יצא מאפלה לאורה, והבא ליטהר מסייעין בידו!

מוכאן נמצאת סתירת בנינים של המון בני אדם - קובע רבי לייב - אלו יושבי חושך וצלמוות אשר התדרדרו לתהומות של שפלות רוחנית, וכשמדי פעם מתנוצצת בלבם מחשבת חרטה ותשובה, הרי מיד מסיירים אותה מלבם בטענת שווא של 'אין לי סיכוי! ומה אוכל לעשות? כיצד אפשר להשתנות מתהום עמוקה כזאת?!... אבל האמת מורה כי הבל בפיהם, ואין היא אלא מחשבת עצלות ורפיין. ויידעו כי יש בידם להתרומם לרום הגבהים לו רק יעוררו עוז רוחם,

"מדובר במספרים גבוהים במיוחד. בשיאו הגיע הרישום לכ-500 מצטרפים ביום אחד. מבחינתנו כל נבחן נוסף שמצטרף ל'דרשו' זה כמו שורת רווח נוספת לחברה עסקית; ולא סתם רווח, אלא רווח גדול ומשמעותי"

עובדי 'דרשו' מספרים על הלחץ האדיר על קווי הטלפון במשרד לנוכח הרישום ההולך וגובר של הנבחנים החדשים עם תחילתו של מחזור נוסף ב'דף היומי'

יעקב א. לוסיגמן

בעוד שרשרת מעמדי הסיומים בעיצומה ומאות אלפי לומדי 'הדף היומי' כבר החלו בשמחה ובהתלהבות רבה לעסוק במסכת ברכות, מתוך שאיפה חזקה והחלטה ברורה לסיים את הש"ס כולו בעז"ה בשבע וחצי השנים הקרובות, במשרדי 'דרשו' לא מפסיקים הטלפונים לצלצל.

בכל אחת משיחות הטלפון שמגיעות למשרדי 'דרשו' בימים אלו, הבקשה היא אחת ויחידה: "אני רוצה להירשם למבחני 'דרשו' בתכנית 'קנין תורה' לרגל המחזור החדש של 'הדף היומי'...".

"פרויקט הרישום של נבחנים חדשים לתכנית 'קנין תורה' החל הרבה לפני סיום הש"ס", אומרים ב'דרשו'.

"כבר בחודש אלול יצאנו עם קמפיין מקדים, שקרא לציבור להירשם ולקבל על עצמו לימוד 'דף היומי' עם חזרה ושינון ועמידה בכור המבחן מדי חודש בחדשו.

"כמובן שככל שמועד הסיום ותחילת המחזור החדש הלך והתקרב, כך גם גדל בהתמדה מספר הנרשמים, והקצב הלך והפך מהיר יותר ויותר", מוסיפים ב'דרשו'.

בשבוע האחרון, לאחר הסיום הגדול ב'בנייני האומה', ולקראת תחילת לימוד המחזור החדש, מדווחים במשרדי 'דרשו' על הצפה של כמחצית מ"הצטרפות המונית", הם אומרים, "כמש התנפלות. מתקשרים אנשים מכל רחבי הארץ והעולם, מבקשים להירשם ולקבל מידע אודות מוקד המבחן הקרוב אליהם. אנשים רוצים לדעת פרטים אודות התכנית, קצב הלימוד, סוג המבחנים, מועדי הבחינות ועוד ועוד...".

ב'דרשו' מקפידים בימים כתיקונם לענות לכל פנייה טלפונית בתוך שניות בודדות, ואכן ידוע הארגון ומפורסם במענה הטלפוני האיכותי והמהיר במיוחד, אבל בימים אלו הפניות רבות מכדי שהצוות המתגבר יצליח להשתלט על הקצב ההולך וגובר.

"מדובר במספרים גבוהים במיוחד. בשיאו הגיע הרישום לכ-500 מצטרפים ביום אחד. כל מצטרף כזה מצריך מענה סבלני וממושך, אנחנו לוקחים ממנו את כל הפרטים, שם מלא, טלפון,

מספר זהות, כתובת, מקום לימוד או עבודה, מקום המבחן שבו הוא מתכוון להיבחן ועוד ועוד. זה לוקח זמן, ובנוסף על כל אלו יש גם שאלות שאנחנו צריכים לענות עליהן. כך שזה לא עניין של כמה דקות בודדות, והצוות עמל מבוקר ועד לילה כדי לעמוד בקצב עד כמה שהדבר אפשרי".

ואם ניסיתם להירשם ולא הצלחתם לקבל מענה, מבקשים עובדי המשרד להרגיע: "המבחן הראשון ייערך רק בעוד כחודש, ועו אז בוודאי תוכלו לקבל מענה ולהירשם בצורה מסודרת, למרות שאנחנו מקווים שהקצב יילך ויתגבר, ולמרות התגבר לא נצליח לעמוד בקצב. מבחינתנו, כל נבחן נוסף שמצטרף ל'דרשו' זה כמו שורת רווח נוספת לחברה עסקית, ולא סתם רווח, אלא רווח גדול ומשמעותי".

ומה יקרה למי שלא יצליח להירשם בכלל? ב'דרשו' שבים ומרגיעים: "בעיקרון ההרשמה נועדה לנוחיות המשרד, אבל בפועל גם מי שלא נרשם מראש יוכל להירשם תוך כדי עריכת המבחן עצמו, כך שנושא זה אינו אמור להדאיג את הציבור, וכל מי שמעוניין להיבחן ל'דרשו' יוכל להגיע למוקדי הבחינה, להירשם ולקבל ציון למבחן שלו, ובמידה ויעמוד בקריטריונים הנדרשים יוכל לקבל גם את המלגה המגיעה לו בעז"ה".

מגיד השיעור פקה לרגע את עיניו מול החלון, והבחין כי המסוק מנמיך טוס, ונוחת בתחילת השטח המדברי הסמוך לעיר - היישר מול חלון ביתו. הדבר הטריד את מנוחתו ועורר את סקרנותו...

מדוע נחת מסוק בלב המדבר?

הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

"ויזקקו..." (שמות ב', כ"ג)

בעיר הקטנה ירוחם שבדרום הארץ, ישב בשעת אחר הצהריים מאוחרת מגיד שיעור באחת משיבות הסביבה, ורכן על תלמודו. שקט שלוותי של שעת בין ערביים שרר מסביב, החלון היה פתוח לנוף המדברי המרהיב, ציפורים קטנות צייצו ציוצים אחרונים להיום, והכל היה נראה פסטורלי ורגוע. עד שלפתע נחתכה הדממה בקול שאון של פלופלור המתנופף מעל מסוק צבאי, שחג כמש מעל ביתו כשמנועו משמיע רעש מחריש אוזניים...

מגיד השיעור פקה לרגע את עיניו מול החלון, והבחין כי המסוק מנמיך טוס, ונוחת בתחילת השטח המדברי הסמוך לעיר - היישר מול חלון ביתו. הדבר הטריד את מנוחתו ועורר את סקרנותו, הרי לא מדי יום נוחתים מסוקים מול הבית, בטח שלא בימי שלום ושגרה. מה אפוא קרה למסוק זה, מה הובילו לנחות דווקא כאן, סמוך כל כך למקום יישוב?

עוד דקה או שתיים חולפות, המסוק כבר נשק לקרקע, ועד מהרה פסק מלנוע. דלתו נפתחה, וממנו ירדו שני חיילים שהחלו משוחחים עם מישהו שישב על הקרקע בסמוך לשיח מדברי מצוי, דמות נמוכה וצנומה שלא ניתן לזהותה ממרחק כזה. לפתע הבחין מגיד השיעור כי ניכרת תכונה כלשהי סביב המסוק, החיילים התרוצצו והוציאו ציוד מהמסוק אל הדמות היושבת על הקרקע, ואחרי דקות ארוכות נפרדו כמנה לשלום, כשהדמות קמה ממקום מושבה והחלה פוסעת בנמרצות בחזרה העירה...

מגיד השיעור אימץ את עיניו וחייד את ראיתו, מבקש לדעת מי האיש שבמדבר ומדוע נחת על ידו מסוק צבאי, מה ביקשו ממנו החיילים ומה עשה עימם. כשאותו אדם התקרב ממש וכבר נראה היישר מול חלון ביתו, נקרעו עיני מגיד השיעור בתדהמה, גבותיו נזקפו בתמיחה, מצחו התקמט באחת ופניו הביעו דאגה - - -

מהמדבר נראה יוצא, לא אחר מאשר אורי. תלמידו חביבו מספסלי הישיבה, אחד הצורבים הצעירים המבטיחים ביותר. מה קרה אפוא לתלמיד המוכשר והמצויין? כיצד התגלגל בעיצומו של יום למדבר, וזכה בביקור מסוק צבאי? מה פשר המהומה הזו, איך הגיע המסוק לאורי ולמה?!

תמיהות רבות, ותשובה אין. את אורי הוא מכיר היטב, הוא מטובי תלמידיו. בכל עת מצוא הוא מפלפל בשיעור היומי או בחידוש

מרתק, הוא בכלל לא נקרא מהבחורים ההרפתקנים או מחפשי החוויות. מה קרה לו? מדוע המסוק נחת על ידו? מה הוא חיפש שם? בשעת ערב, כשמגיד השיעור שב לישיבה, נתקל באורי הצוהל לקראתו. 'איזה נס היה לי היום', בישר אורי, 'כול להיות שעלי לברך 'הגומל'. איזה נס!'

'מה קרה?' - זינק מגיד השיעור בשאלה. הוא ידע שמהו קרה, רק לא הבין מה, איך ולמה. כמו עיניו הוא ראה את המסוק העוצר על יד אורי, ועתה הוא שומע על נס דרמטי. מה קורה כאן?

ואז פתר אורי את השאלה, וסיפר את תהלוכות יומו. כיצד בשעת צהריים מוקדמת ביקש להתאוורר, יצא משטח העיר אל המדבר הסמוך, והחל מטייל בנחת. היתה זו שעת בין הסדרים, עוד זמן רב לפני, והוא הולך ומטייל בשלווה, כשהציפורים משמשות לו כמוסיקת רקע נעימה והעננים כצל נוח וזמין...

ואז, בשלב מסוים, הוא נשען על שיח מדברי מצוי, וידו נתקעה בקוץ חד ודוקרני. הוא ניער את היד בעוצמה רבה כדי לשחררה מהקוץ, ואז נפל עליו ענף קוצני עוד יותר, שנתקע בכל חלקי זרועו. הוא החל מדמם מהדקירות הרבות, אך לא ידע להשית עצות בנפשו כדת מה לעשות...

'ידעתי שאסור לי לזוז, כי אם אני זו יתפסו בי עוד ועוד קוצים', סיפר אורי. 'מצד שני, אני צריך לנסות להשתחרר, כי זה לא רק כואב ומציק - זה גם מסוכן, כי ידי התחוררה ממש ודם החל לזלוג מכל עבר. ניסיתי לחלץ את הענף בעזרת היד השנייה, אך מהר מאוד הבנתי שזה לא יצליח, כי גם היד השנייה תיפצע עד זוב דם...

אנו חשים כי איננו ראוים להתפלל או לא יכולים לכונן. דווקא אז, זה לא הזמן לעזוב את נשק התפילה, אלא זה הזמן להשתמש בגירסא הכי עוצמתית שלה - בכח הזעקה. כח הזעקה לא צריך מקום מיוחד, עוצמה רוחנית, תחושה פנימית בוערת או הכנה מיוחדת. ההיפך - כח הזעקה הוא רחש פנימי מעומק הלב, ומכאן עוצמתו!

כשיהודי מרגיש בעומק המצוקה, נטול יכולת להתפלל, לא מסוגל להתרכז, לא מוכן כראוי, או שלבו אטום - הנה, זו בדיוק ההזדמנות לזעוק, להשתמש בכח הזעקה שאין חזק ממנו. וככל שזעק מעומק הלב, נשפוך את מר ליבנו במילים שלנו, בתחושות שלנו, בהרגשה שלנו באוזני בורא עולם, כך נרגיש שתפילתנו מתקבלת ברחמים וברצון, ובורא עולם יחיש ישועתנו וימלא כל משאלותינו לטובה ולברכה, אמן.

סוד ההצלחה האמיתית...

כולנו מכירים את המצבים הללו: דאגה לנוכח מצבו של ילד, המריצה אותנו למומחים או מאבחנים שונים. מצוקה בריאותית חלילה, ואנו ממהרים לרופא. לחץ כלכלי לא צפוי, הגורם לנו לפנות לעזרה, ולנוכח פיטורין - כל אחד מחפש עבודה בלוחות ה'דרושים' או באמצעות חבריו...

את כל זה אנו עושים תחת הכותרת 'השתדלות'. אנו מאמינים בני מאמינים שבורא עולם שולח לנו הכל, עלינו מוטלת חובת ההשתדלות ובשמה אנו פועלים. אך מהו סוד ההשתדלות האמיתית, ההשתדלות שתביא תוצאות? מהי אותה השתדלות רוחנית הנדרשת מאיתנו לצד ההשתדלות הרגילה שלנו?

הנה תגלית שגילה ה'חזון איש' זצ"ל, המובאת בספר 'מעשה איש' חלק ז' עמוד ק"ג: אם חשבנו שהפעולות הגשמיות שלנו הן ההשתדלות, זו טעות! עיקר חובת ההשתדלות המוטלת על האדם היא דווקא התפילה. שבלעדיה - כל פעולה שאנו עושים מועדת מראש לכישלון, אינה עונה בכלל לתואר 'השתדלות'. רק כשהפעולות שלנו נכרכות בתפילה נרגשת, רק אז הן מהוות קיום חובת ההשתדלות כראוי!

הבה ניקח דברים אלו לתשומת ליבנו, נחדד בקרבנו את ההבנה כי כל מה שיש לנו הוא מכח התפילה. הבה נשלב תפילה נרגשת לפני כל משימה חשובה, הבה נשקיע כוחות ומאמצים בתפילה להצלחת הפעולות שלנו, ואז נזכה שבורא עולם ישמע קול תפילתנו, יסייע לנו להצליח במעשינו, ויעניק לנו בריאות ונחת, פרנסה ואושר, עד בלי די!

לשליחת תגובות לכותב הטור ולקבלת העלון של הרב אשר קובלסקי: במייל, כתבו ל-6182918@gmail.com

הייתי אובד עצות ממש', תיאר אורי בקול נרגש. 'התחלתי להסתחרר, הבטתי בשלולית הדם שנקוותה מתחתיי, והבנתי שזה מצב ממש מסוכן. אני פה לבד באמצע המדבר, איש לא רואה אותי ואיש גם לא ישמע לזעקתי. הרגשתי שאני מתקרב למצב של סכנת חיים, הרי עוד מעט לא יישאר דם בגופי החבול...'

הבטתי אנה ואנה בייאוש מה. התחלתי לחשוב מה אפשר בכל זאת לעשות, אך לא מצאתי פתרון. התחלתי פשוט לזעוק ולצרוח לאבא שבשמים שיציל אותי. לא היה לי ספר תהלים, לא יכולתי לקום מהרצפה, לא יכולתי להתפלל כראוי, רק לצעוק ולזעוק מכל הלב, ולקוות שהזעקה תגיע מעצמה לכסא הכבוד...'

אורי השתנק מדמעות כשהגיע לקטע בו חייו ניצלו, פשוטו כמשמעו: 'אני יושב וזועק, מדמם ללא הרף, מרגיש שאלו דקותיי האחרונות. בכל זאת אני צועק, בלי מילים, פשוט צעקה נרגשת לאבא שבשמים שיציל את חיי. ואז, לפתע פתאום, אני שומע רעש חזק של מסוק, שתוך דקה שתיים נחת בסמוך אליי ומתוכו ירדו שני חיילים, שהבחינו מיד מה קורה אתי...'

הם שבו למסוק, ובתוך רגע הפופיעו ובידיהם ערכת עזרה ראשונה מקצועית. הם לבשו כפפות עבות, שלפו את הקוצים אחד אחד, חיטאו את היד באלכוהול מזוקק, וחבשו פצע אחרי פצע במסירות ובהירות. אחר כך הגישו לי כוס מים קרים, וידאו שאני בסדר, שנשימתי חזרה אליי, שאני כבר לא מסוחרר ומרגיש בטוב...'

הייתי מופתע והמום, לא מצאתי את המילים להודות להם. שאלתי אותם איך הם נחתו כאן - בעיצומו של מדבר בעיצומו של יום, והם הסבירו בפשטות שקיבלו שיחת טלפון דחופה, שהצריכה קבלת החלטה בריכוז רב, ולפיכך נאלצו לנחות בשום מקום. רק לאחר שנחתו הבינו כי יד השם היתה בכך, להציל את חיי!

אורי סיים את דבריו, עיניו ברקו בהודאה נרגשת, הוא חשף את זרוע ידו החבושה, כביכול כדי להוכיח את סיפורו - למרות שמגיד השיעור היה עד לו מרחוק. את הסיפור לפרטיו שמענו ממגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה מילר שליט"א המכיר אותו ממקור ראשון, כדי ללמדנו תובנה מזההדת:

לפעמים, ככל שהמצב קשה יותר, אדם מוצא עצמו מאוכזב ומיואש יותר. הוא חש שכבר אין סיכוי, שאפילו להתפלל הוא לא מסוגל, שאפילו להתרכז הוא לא יכול. ברגעים כאלה עליו לשלוף את נשק הזעקה, להיאנח מקירות לבו ולזעוק במילותיו שלו, לשבור את כל המחיצות ולהיכנס בשערי שמים בנשק העוצמתי ביותר - בכוחה של הזעקה מעומק הלב.

הבה נאמץ את הדרך הזו, לאותם מצבים ורגעים בהם אנו חשים יאוש, מזדחל ללב, או שמתגנבת מחשבה שאיננו מסוגלים להתפלל כראוי,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

במבחן מיוחד במינו הכולל את כל דפי הש"ס שנלמדו מאז תחילת המחזור של 'הדף היומי' ועד מועד קיום המבחן.

במוצאי שבת קודש פרשת 'ויגש', השתתפו מאות חתני 'קניין ש"ס' במבחן מיוחד שנערך במשך שעות ארוכות, על הש"ס כולו. מדף הראשון במסכת ברכות ועד הדף האחרון במסכת נדה.

זה מה שהבינו חסידי בעלזא שהשתתפו בכל אותם מעמדים כבירים של סיום הש"ס, כשנגד עיניהם הוענקה בהפתעה גמורה מתנה ייחודית לכל אחד מאותם חתני 'קניין ש"ס' של 'דרשו': סידור מהודר שהעניק כ"ק מרן אדמו"ר מבעלזא שליט"א, עם הקדשה מיוחדת החתומה בחתימות קדשו.

"הרי זה בכי יותן לידנדו האברך היקר צנא מלא ספרא, גריס באורייתא תדירא, הרה"ג ר' חיים שאול לוריא שליט"א, שזכה ללמוד ולשנן ולסיים ולהיבחן על הש"ס כולו בשעה טובה ומצולחת", נכתב בסידור המיוחד, "יזכה להמשיך לשקוד על תלמודו מתוך הצלחה וסייעתא דשמיא והרחבת הדעת, ולראות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו וכל טוב סלה".

וכך, כמו הרב לוריא, קיבל כל אחד מחתני 'קניין ש"ס' הקדשה אישית, כששמו מתנוסס לתפארה על הסידור אותו יצויר לעד, מפאת גודל החשיבות והברכה שהרעיף עליו מורו ורבו.

"דברים רבים היו במעמד", שח לי ידיד ברגש, "שמחת התורה, מראה פני המסיימים המאושרים, דרשות נלהבות... אך אותו הרגע בו נראתה הוקרת הקודש והרמתם על נס של אותם אברכים יקרים ש'זכו ללמוד ולשנן ולסיים ולהיבחן על הש"ס כולו' - את הרגע הזה לא אשכח לעולם", סיים אחד מידידי שהשתתף במעמד כזה, וקולו המתרגש מחפה על הדמעה הסוררת שזלגה לה על פניו הבורקת.

מאפשרת להם לשמור על ערנות ולהאזין לכל מילה היוצאת מפיו של מגיד השיעור.

מי מהם יותר חשוב לפני שוכן מרומים? כמובן שלא נוכל לדעת, וכבר שנו חכמים, אחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוון לכו לשמים.

אבל אין ספק שהחיבור הזה כל כולם יחד, השמחה המשותפת של כל לומדי 'דף היומי', זקנים עם נערים, תלמידי חכמים וגם אנשי עמל הנהנים מיגיע כפיהם, זו היא השמחה המושלמת, והשמחה הזאת, שמחתה של תורה, עולה מאת אישי ישראל היגיעים בתורה כריח ניחוח לפני בורא העולמים.

מעמדות כבירים כאלו התקיימו גם בקהילות הקודש של חסידי בעלזא בכל אתר ואתר, בעשרות בתי המדרש של החסידות הפזורים בכל רחבי הארץ, מחיפה והר יונה שבצפון, ועד אשדוד וקריית גת שבדרום.

קשה לשער את מספרם של מסיימים הש"ס בקהילה גדולה ונכבדה כמו חצר הקודש בעלזא, אבל סביר להניח שמדובר בכמה אלפי מסיימים, וביניהם ישנם גם בני עלייה ברי אוריי, אשר זכו לא רק לסיים את הש"ס, אלא גם להיבחן עליו שוב ושוב, עד שזכו להיבחן במבחן אחד ארוך במיוחד, שהקיף את הש"ס כולו בחדא מחתא.

זאת למודעי, כשמדברים על חתן 'קניין ש"ס', מדברים על יהודי שמקדיש את כל כולו לידיעת הש"ס. הוא נבחן מדי חודש על 30 הדפים שנלמדו בחודש האחרון, אחת לארבעה חודשים הוא נבחן שוב על 120 הדפים האחרונים, ופעם בחצי שנה הוא משתתף

המשך מעמוד 26 | הרב בנימין בירנצווייג

אני מזכיר לעצמי כל לילה כי אני גנרל בכיר בצבא! עוד יבוא היום והעם שלי יצנח, ואני אחזור לביתי לעמי ומשפחתי, כגנרל, ולא כשפל אדם".

את זה שמע הרב גלינסקי מנגרל גוי, והוא למד מזה מוסר השכל נפלא! כי גם בסיביר הקפואה, בעבודות פרך שוברות גוף ונפש, כשלא נשאר לאדם מעט צל של צלם אנוש ומטבעו הוא נוטה ליאוש מוחלט, לא עולה על לבו אפילו מחשבה שהוא יוכל לצאת מהשפלות הנוראה שהוא נמצא בה. אבל אם אדם אוזר עוז ברוחו ומזכיר לעצמו כל הזמן כי אפשר לשנות, אסור להתייאש ולא לטבוע בגלי העצלות והייאוש, אזי כשהלב נשאר חי אז גם כשהנפש בתחתית השפלות אפשר להחיותה, לחדשה ולרוממה!

מעשיך?! אני עוקב אחר כך כל לילה, ואני חייב לדעת סיבת מעשיך המוזרים!?"

האסיר הצרפתי הופתע מאוד, הוא ביקש מהרב גלינסקי להיות בשקט לבל יתעוררו שאר יושני הצרף, הוריד מיד את מדי הגנרל, הכניסם לשקית ומתחת למוהון, התיישב והתחיל בסיפורו:

"דע לך, שאני הייתי גנרל גדול בצבא הצרפתי, ואז התחילה המלחמה עם רוסיה ולקחו אותי בשבי, והנך רואה ומרגיש כיצד הרוסים מנסים בכל האפשרויות להתעלל בנו, להשפילנו עד עפר, כדי שלא תהיה לנו זהות ואישיות כלל! מנגרל בצבא הצרפתי הפכתי להיות מנקה שירותים במחנה האסירים בסיביר... הרגשתי כי אני מאבד מצלם האנוש שיש בי, והחלטתי שלא! לא אתן לעצמי זאת! ולכן אני קם כל לילה, פושט את בגדי האסיר ולובש את מדי הגנרל שלי, שגם כשלקחו אותי בשבי התעקשתי לקחתם אתי לכל מקום, וכך

לשליחת תגובות לכותב הטור הרה"ג רבי בנימין בירנצווייג, כתבו ל: bdirshu@neto.net.il

אחד: "מה אתה פוחד, אם ייכנס הפשתן לחנותך - גץ אחד יוצא מהמפוח שלך ומכלה את כולו!".
 כך כשראה יעקב אבינו כל אלופי עשו פחד. אמר: "מי יעמוד לי כנגד כולם?", אמר לו הקדוש ברוך הוא: "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, ודלקו בהם ואכלום, ולא יהיה שריד לבית עשו, כי ה' דבר!" (עובדיה א, יח).
 הצורך הכריז מלחמה על עם ישראל, חשב למגר, ומי לא חשב שזממו יעלה בידו. ומה הסוף? הוא מוגר וחוסל, ואנו מתנערים מהאפר בזכות התורה שנמשלה לאש, "הלא כה דברי כאש נאום ה'!" (ירמיה כג, כט).
 וזו החגיגה שלנו כיום בהדפסת הש"ס!

(מתוך ספר 'הגדת' הגדה של פסח)

אמר לי: "אתה תדבר באידיש עבור החיילים היהודים. ולהם לא משנה איך אתה לבוש".
 שאלתי למה באולם בעיר, למה לא עורכים את המסיבה בחדר האוכל במחנה?
 ואמר לי: "כי באולם זה הודיע הצורך על סיפרו 'מיין קאמפף', המלחמה שלי, בו הכריז מלחמה על העם היהודי ועל תכנית השמדתו, והתרברב שלא יישאר לו זכר אלא במוזיאון כשריד לעם שנכחד מן העולם".
 כיוון ששמעתי כך הסכמתי לדבר. יש לי מה לומר!
 הזכרתי לנוכחים את דברי המדרש (בראשית רבה פד, ה): משל לנפח שראה שירית גמלים טעונים פשתן רב נכנסים לסמטה, ופחד: הסמטה צרה והפשתן יידחק וייכנס לחנותו וימלאנה! אמר לו פיקח

המשך מעמוד 5 | הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצוק"ל

והוא נשלח להחזיר את כסף ההלוואה. אלא, מכיוון שההחלטה לתת לא הייתה שלך בעצמך כי אם של אשתך לכן היא זכתה לראותו - את אליהו הנביא".
 אחרי הצהרים הגיע הלווה בעצמו וביקש להחזיר את הכסף. אמר לו המלווה: "פעמיים אני לא לוקח... הערב שלך כבר החזיר את החוב!".

(מתוך הגדה של פסח 'חי ראובן')

היא צעקה: "לא! רק זה לא! נוכל לומר כי לא פתחנו, אנחנו לא יודעים כלום. כי אם פתחנו בוודאי לקחנו". והוא היה סבור לומר: נפתח ונראה מה יש בו.
 הוא פותח ורואה שם חמשת אלפים רובל. בדיוק הסכום שהלווה לאותו יהודי!
 מיהר האיש לבית הרב לשאול אותו. הרב היה איש קדוש, והוא הפטיר: "אין כל ספק שה'גוי' הוא אליהו הנביא. הקב"ה היה ערב

המשך מעמוד 13 | הרב ישראל ליוש

השומר מסתובב מחוץ לביתו כשעל פניו ארשת של 'בעל הבית'.
 "וואס ווילט איר?" (מה אתה רוצה?), שאל אותו ר' חיים. היהודי נבהל קמעה, להפתעה כזו הוא לא ציפה, ובקול נערד הסביר לר' חיים שהגבאים ביקשו ממנו לעשות קצת 'סדר', לשמור על בריאותו ולאפשר לו לנוח בחלק משעות היום.
 כאשר שמע זאת רבי חיים זעק בקול גדול: "וואס...?! די גבאים פון בריסק ווילן מיר מאכן פאר א'אוטם אזנו מזעקת דל'...?" (מה...?! הגבאים של בריסק רוצים לעשות ממני 'אוטם אזנו מזעקת דל?).

מספרים שפעם שאל אחד האורחים את רבי חיים: "היודע אתה כמה ימים אפשר להישאר כאן?", "אינני יודע", השיב לו רבי חיים, "אני כבר נמצא כאן כמה שנים ומעולם לא אמרו לי מילה...".
 כאשר ראו פרנסי העיר 'בריסק' כי העוברים והשבים בביתו של רבי חיים טורדים את מנוחתו, ואין לו אף רגע אחד בכל היממה ללימודיו וענייניו, החליטו - מבלי שנועצו עמו - להעמיד שומר בפתח הבית שישמור שיהיו כמה שעות שקטות, ויכוון את הפונים לשעות מסודרות.

והנה מבחין רבי חיים שהבית שקט, ממש לא היה אופייני לביתו שעד היום היה מרכז גועש ורועש לעני ונצרך ולכל דורש ומבקש. וכשיצא החוצה לבדוק האם אירע דברמה בעיר, הוא פגש את

שליחת תגובות לכותב הטור הרב ישראל ליוש, כתבו לי: israel.layosh@gmail.com

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

◆ **הצמידו לכלי תוספת באמצעות דבק - האם צריך להסירה לפני ההגעלה?**
 ◆ **כיצד מכשירים לפסח מגבות ששימשו לחמץ?**
 ◆ **אדים של מאכל - האם דינם כמאכל עצמו לענין 'בליעה' בכלים?**

• ארונות שמאחסנים בהם במשך השנה חמץ שאינו חם, ושולחן שזוהרים שלא יגע בו מזון חם - אין צורך להגעלים לפני הפסח, אך כמובן חובה לנקותם היטב.

הכשרת כלי קמח ובצק לפסח

• משטחי לישה וקערות בצק של חמץ העשויים מעץ - נחלקו הפוסקים אם מותר להשתמש בהם בפסח לאחר הגעלה. ואם הם עשויים מתכת - ניתן להכשירם בהגעלה, ולכתחילה יש להכשירם ב'ליבון קל'.

• כלי בצק ולישה של חמץ, גם באופן שאסור להשתמש בהם בפסח, ניתן לכסותם במפה, בסדין, וכדומה, ולהניח על גביהם מאכלים צוננים. ויש אומרים שלכתחילה אין לנהוג כן.

• נפת קמח - לדעת השולחן ערוך ניתן להכשירה לפסח על ידי ניקויה מכל שאריות הקמח, שפשופה במים היטב, והגעלתה. אבל לדעת הרמ"א אסור להשתמש בה בפסח אף לאחר נקיין והגעלה.

• כלי המשמש במשך השנה לאחסון קמח - אסור להשתמש בו בפסח אף לאחר הגעלה, אלא אם כן מילאוהו במים, והניחוהו כך למשך זמן מה, וניקוהו היטב לפני ההגעלה.

הלכות שונות ב'בליעת' איסור בכלים

• סכין בשרית שחתכו בה מאכל חריף, ואחר כך ריסקוהו במדוכה - טעם הבשר שבלע הדבר החריף מהסכין, נבלע במדוכה, וכשדכים בה לאחר מכן תבלין אחר, התבלין בולע אף הוא מטעם הבשר.

• אדי תבשיל לח, דינם בנוגע ל'בליעה' בכלים, כדין התבשיל עצמו. אולם, לגבי מאכל יבש וחם, כגון לחם בשעת אפייתו - נחלקו הפוסקים אם דין האדים כדין המאכל.

מהלכות הגעלת כלים לפסח

• כלי הטעון הגעלה, אשר הוסיפו עליו תוספת כלשהי באמצעות דבק, ברגים וכדומה - אם התוספת נוספה לכלי לפני ששימש לחמץ, אין צורך להסירה לפני ההגעלה.

• כלי ש'נכבש' בו חמץ, כלומר ששהה בתוכו נוזל צונן של חמץ במשך עשרים וארבע שעות רצופות - וכבישה נחשבת לענינים מסוימים כבישול - ניתן להכשירו לפסח בהגעלה או ב'עירוי שלושה ימים'.

• כיוסי מתכת של סיר חמץ - טעון הגעלה, כיון שהאדים עולים אליו תדיר בשעת הבישול, ולעיתים גם התבשיל עצמו נוגע במכסה, והוא בולע טעם חמץ.

• מיקרוגל המצופה מתכת - נחלקו הפוסקים אם ניתן להכשירו לפסח על ידי אדים, דהיינו באמצעות הנחת כלי עם מים בתוכו, אשר יתאדו בעת הפעלתו.

• מדוכה שדכו בה מאכל או תבלין חריף יחד עם פירורי לחם - לדעת השולחן ערוך ניתן להכשירה בהגעלה. ולדעת הרמ"א, מדוכה שניתן להכשירה ב'ליבון', יש להכשירה ב'ליבון קל'.

• מוגדת ('פומפיה') של חמץ - לדעת הרמ"א אין להשתמש בה בפסח אף לאחר נקיין והגעלה אף כדי לפורר מאכל צונן שאינו חריף. ואף בדיעבד, המאכל אסור באכילה.

• מרדה העשוי עץ, שמוציאים בעזרתו את המצות מהתנור - אם אירע שהשתמשו בו למצה שהחמיצה לפני הכנסתה לתנור, לא ניתן להכשירו בהגעלה, משום שהוא בולע את טעם החמץ בחום ישיר ללא נוזלים; והוא טעון 'ליבון', ובליבון לא ניתן להכשירו מפני שהוא עשוי עץ.

• מפות שולחן מרוב ומגבות של חמץ - ניתן להשתמש בהן בפסח לאחר כביסה במכונה בחום הגבוה מ-40 מעלות צלזיוס.